

Déli Hírlap

BANSÁGI
MAGYAR NAPILAPVASÁRNAP, 1932 DECEMBER 25.
TIMISOARA--TEMESVAR, VIII. ÉVF. 294. SZÁM.FŐZÉRKESTŐ
VUCHETICH ENDRE DR.

A karácsonyfa, senkinek sem kellett

METZGER MÁRTON Dr. prépost

Előben is csak azért vágják le, mert ott. Nagyon félt, hogy nem teszik kicsira, otthagyják. Mert görbe is satnya is volt, félig csupasz is volt. Belecsimpeszkedett társaliba, hogy ne le ne essék. A városban is félre amíg a többi felállították, szépen,

áttek a vevők, vitték a többi olcsón, alkudtak is meg nem is, de vitte is satnya úgy várta, hogy ő rá is! Nem a szépruhájú emberek, hanem a kopottas emberek, akik nagyon és többször el is mentek. De nem neki. Jött egy kamasz fiú is, aki tart karácsonyfát. Remélt, hátha és Pedig karácsonyfát lopni nem is azaz lopás.

első estén aztán a megmaradt fát vitték a kocsi, de őt, szegényt, hák, mert nagyon satnya volt. Ott a piac végén.

Előtt figyelt az ablakokat. Soha még annyi kivilágítva, mint ma. A társait, akik kellettek. De aztán egyet: elmege és megnézi társait. Csak ugyanis, hogy akik sokaknak, rondesen rosszul látnak. Lám, ő jól lát, megnézi a társait. Hol van csínálnak, hogy érzik magukat a szűzesség közepette.

ott egy fényes nagy házba. Nagyon ott minden. A karácsonyfa is. Otthon voltak a szobában. A férfi nézegette az óráját, az asszony dírt forgatott. A szép karácsonyfára nézett senki. Minden hideg volt itt, nem sem fázott annyira, mint itt. A karácsonyfa figyelt, vajjon a két szép ember néz-e egymásra. Nem néz egymásra, sem a karácsonyfa, sem a kis satnyára. Elmondta kis szót: békeesség a földön... Nem felelt. Jó, hogy nem hoztak ide, gonosz csendesen elosont.

Eljutott egy ház elé, ahol nagy lárma. Beszéltek, szidták, káromolták, — be sem ment.

Előtt egy csendes ház elé került. Előtt a házba könnyű bejutni. A szép karácsonyfa alatt két ember ült. Kiki egy kezében tartott a kezében. Kicsérték. Soha nem szomorú embert! Előbb halkan, hangosabban mondta, hogy békeesség. Nem felelték, nem értették. És szomorúan tovább.

án szép ház, szép karácsonyfa. Alatta két ember. Kemény arca mintha fáradt, az a legerősebb ember, aki egyelőre. És a kis karácsonyfa odakiáltja: nem igaz, nem igaz! De ennek az embernek több volt az esze, mint a szíve. A satnya mondja a mondását: békeesség, de a kis ember, helyesen felel és a karácsonyfa mégis elment. Ezt, de nem így mondani.

Aztán megint egy ház. Kedves lárma, szép karácsonyfa. Mondja a mondást, rögtön helyesen felelnek is. Ha itt lehetne maradni! Kell más ilyen házat keresni.

Megint egy. Nincs karácsonyfa, csak egy az utcán felszedett ág. Ezt is a gyermek tartja. Mondja köszöntését a kis karácsonyfa, úgy válaszolnának is, de nem

mernek. A kis satnya szomorúan megy tovább.

Ugy érezte azonban, hogy neki csak a köntöse egyszerű és kopott, de ő, ő tudja, mi hiányzik itt a nagy városban. Ő nagy, nagyon nagy. Agai széjjel nyulnak a nagy-nagy világban. Nem satnya, hanem óriás! Kívül volt a városon. Talán már kétezer-

szer nem talált szállást, kétezerszer megy a barlang felé, mert ott, csak ott tudják, mit kell válaszolni az ő köszöntésére, mert nincs, nem volt és nem lesz sohasem karácsony, nem lesz sohasem békeesség a földön, míg nem lesz dicsőség Istennek a magasban...

A legenda igazsága

Irtá: VUCHETICH ENDRE DR.

A mesék és regék hatalmas birodalmának alapítása a legendás őskornak történelemelőtti idejére nyulik vissza. Császárságok és királyságok lettek a múlt emlékeivé, de a mesék és legendák birodalmának hadarai megmaradtak és újabb meg újabb rétegeket vontak büvőkörükbe. Az éltető erő, mely fentartotta őket évezredek mulásán túl is, az emberi léleknek az az igénye volt, hogy a megmagyarázhatatlant, a természetfölöttit is sajátjává tehesse, hogy hinni tudjon ott is, ahol az értelem véges ereje visszatorpan és csak látni, érezni képes a megfelfejthetlent.

A hívés szükségessége, a hinni akarás, a hit teremtette meg a meséket, regéket és legendákat és a hit legyőzhetetlen erejének bizonyossága a meséknek minden mulandóságot túlélő fennmaradása. A látszólagos vagy nagyhangon hangoztatott hitelenség sem tudja megtagadni a meséket és azok létjogosultságát. Mert a legegyszerűbb, a legnávobb regében is van egy mag, mely tanít, nevel és lelket üdit.

A hitetlennek mondott pogányság teremtette ki a legtöbb mesét. Istenekkel és félistenekkel népesítette be nemcsak az Olimpust, hanem a csobogva csevegő csermelyeket, az ég felé törő, felhőkbe burkolózó hegyeket és a szellő szerelmes simogatására suttogó erdőket is.

Szálltak a legendák szájról-szájra, szülők mesélték gyermekeiknek, tanítók tanították tanítványaiknak, ezren és százezeren itták szomjuhozó lélekkel és hittek bennük.

Hazugság csak az, aminek hívője nincs. Az ókori görög számára Zeus tényleg az Olimpuson trónolt és onnan szórta haragja tüzes nyilait az engedetlen emberekre. A tenger zugásában a háromágú szigonyos Poseidon hangjának harsogását hallotta, aki felkorbácsolta a hullámokat, a harcokból diadalmasan hazatérő hős pedig Nikének mutatott be áldozatot halála jeléül, amikor

Helios tüzes szekere megjelent az égen és aranyló sugaraiban megfűrésztötte a mindenséget. A római Jupiterhez imádkozott és igazságot a bekötött szemű Justitia istenasszony szolgáltatót neki, a csatába induló hadvezér pedig Viktoriának ajánlotta kegyébe fegyvereit...

És nagy és hatalmas volt a görög birodalom és nagy és hatalmas volt a római birodalom, amíg isteneik védelme alatt állottak. És talán nem véletlen, hogy a hanyatlás akkor következett be, amikor elfordultak isteneiktől, megtagadták őket és letérve az erény és erkölcs utjairól, a hitelenség fertőjébe süllyedtek, önmagukat emelve az istenség misztikus trónjára. Meghazudolták hitregéiket és helyettük semmijük sem maradt. Letaszították isteneiket a magas piederstől és ezzel megingatták, romba döntötték az alapot, melyre életük felépült.

Hit nélkül azonban nincs élet. A romokon új hit virágokertje virágzott ki, melynek illata betöltötte a lelkeket, beköltözött a szívekbe és meghódította a lelkeket. Mert a szeretetet hirdette, a gyűlölséget nem ismerte és kenyérral dobta vissza, aki követ hajított rá. A felszabadulást jelentette, az egyenlőséget tanította, a szegénység bélyegét felmagasztalta.

A Krisztus tanítása volt ez, melynek igazságát keresztrefeszítésével pecsételte meg. Nem a Krisztus halála tette igazsággá a tanításokat, hanem az emberek hite. Két ezredév százmillióinak hitvallása.

És hiába voltak és hiába vannak, akik a Krisztus történelmi alakjának létezését is kétségbe vonják, Krisztus és az ő tanításai élnek az emberek hitében, az emberek szívében és az emberek cselekedeteiben. És él a Karácsony gyönyörű legendája, melynél szebbet, magasztosabbat és tisztábbat a legtudósabb emberi agy, a legszárnyalóbb emberi fantázia sem tudott kitalálni.

Legyen bár csak mese, de igéi isteni szavak. Legyen csak regge, de olyan, melyen évszázadok óta milliók épülnek. Aki nem hisz, aki istentagadó, annak is el kell ismerni, hogy ennél felségesebb, szívezsólóbb, megindítóbb és nemesítőbb mesét emberek számára nem irt az élet. Legyen tehát legenda annak, aki nem akar hinni, de hagyja meg a regge illuzióját, szentségtörő kézzel ne törölje le a mese himporát. Mert szent ez a mese. Szentté avatta két évezred millióinak hite.

Karácsony regéje egyaránt gyermekeké és felnőtteké, öregeké és fiataloké. És ne rabolják el a gyermekek hitét, mert a leggyalázatosabb liliómtiprás az, amit ártatlan gyermeki lélekkel elkövethetnek. Mert Jézuska mesél szeretetről, békeességről, megértésről, megbocsátásról. Erények, melyeket a krisztusi legenda csöpögtet a lelkekbe és amelyekre soha nem volt nagyobb szüksége az emberiségnek, mint most. A krisztusi hit nélkül nincs igazi szeretet. A krisztusi hit nélkül nincs igazi békeesség. A krisztusi hit nélkül nincs igazi békeesség.

Ma este kigyulladnak a karácsonyfa gyertyáscskái. Imbolygó fényük visszatükröződik gyermekek és felnőttek szemében és a lelkekbe vetíti a kétezer év előtti betlehemi istálló képét, ahol megszületett a zsidók töviskoronás királya, hogy megajándékozza az emberiséget a szeretettel való megváltás legigazabb, legelőbb és legszebb legendájával.

Mert igaz és élő és szép ez a legenda, amelyet népmilliók hite tesz élővé és igazzá és ezredévek nemes patinája tesz széppé. Nincs más hazugság, csak az, amit senki sem hisz. És nagnak, hatalmasnak kell lenni annak az igazságnak, amelyben évszázadok óta népmilliók hisznek és világi hatalmasságokat megtéptető és rombadöntő viharok is csak erősebbé tudták tenni. Ez az igazság a Krisztus karácsonyi legendája.

Beretvás pasztilla

a legmakacsabb fej-
fájást is elmulasztja

A bomlás csalahatatlán jeleit mutatja Jugoszlávia és a jelenlegi politika következménye az ország széthullása lehet

Lord Noel Buxton, továbbá az angol parlament több tagja, valamint számos neves újságíró, bejárta az utóbbi hónapokban Jugoszláviát. Ezek most közösen aláírt nyilatkozatot adtak közre a Jugoszláviában uralkodó állapotokról. Kijelentik, hogy Jugoszláviában borzalmas állapotok vannak. A gazdasági nyomorúság óriási és mindent tetézi az a körülmény, hogy a szerbek kegyetlenül elnyomják az uralmuk alá került népeket. Az ál-

lapotok türethetetlenek, mert az egész országban rettenetes politikai kérendszer uralkodik és minden kimondott szó gyanút vált ki. Az emberek mindenünnen seregesen hurocolják börtönökbe, amelyek már teljesen megteltek politikai foglyokkal. Számos politikai gyilkosság történik, amely megtorlatlanul marad. A lakosságban önkénytelenül az a hiedelem támadt föl, hogy a gyilkosságokat éppen azok követik el, vagy legalább is beleegyezően

türik, akiknek az állampolgárok életére vigyázni kellene. A helyzet Jugoszláviában csalahatatlánul a bomlás jeleit mutatja. Az angol kormány kötelessége volna, hogy a többi európai kormánnyal együtt figyelmeztesse a jugoszláv kormányt, hogy hagyjon föl eddigi politikájával, amelynek következménye csakis Jugoszlávia széthullása lehet. A bomlás már megindult és azt már aligha lehet megakadályozni.

Tüntető munkanélküliek ezrei rendőrökkel verekszenek és kirakatokat fosztogatnak

A munkanélküliség egyre súlyosabb problémája az egész világnak. A munkanélküliség nyomán a nyomor mindegyre növekszik és az éhezni embereket elvesztik higgadt, józan megfontolásukat és garázdálkodni kezdenek. Amilyen elítélendő az, hogy a munkanélküliek sok helyen pusztítással kapcsolatos tüntetéseket végeznek, vagy pedig fosztogatásra adják magukat, éppen olyan sürgős az is, hogy az államok foglalkozzanak ezzel a problémával és igyekezzenek azt megoldani.

Az angliai Glasgow városban mintegy kétezer munkanélküli gyülekezett a városháza előtt, amikor odabent közgyűlés folyt, amelyen a munkanélküli segítyezés kiterjesztéséről tárgyaltak. A munkanélküliek igen türelmetlenül várták az eredményt és közben zajongtak. Egyszerre felismerték a közöttük járó polgári ruhás rendőröket és minden dühük azok ellen fordult.

Botokkal és kövekkel véresre verték őket és a földre dobott rendőröket félholtra taposták. Egy polgári ruhás rendőrt a folyóba dobták.

Tizennégy rendőr súlyosan megsebesült, akik közül kettő haldoklik. A tömeget csak nehezen sikerült szétoszlatni. Ugyanakkor a szocialista városi képviselők is botrányt csaptak a tárgyalási teremben és mivel többszöri felszólításra nem csendesedtek el, a polgármester rendőrökkel vezettette ki őket.

Berlinben az utóbbi időben mindegyre gyakrabban előfordul, hogy a munkanélküliek kommunista biztatásra kirakatokat fosztogatnak. Berlin külvá-

rosaiban tegnap délután több ilyen kirakatfosztogatás volt.

Ezek a kilengések a birodalom más városaiban is előfordulnak.

Tegnap Brémában, Hamburgban, Elberfeldben, Barmenben és Dortmundban számos kirakatot pusztítottak el és fosztottak ki. Több helyen a munkanélküliek

megütköztek a rendőrséggel.

Amerikában a munkanélküliek nagy csoportokban folytatják felvonulásukat Washington felé. Newyorkban a Broadwayn a munkanélküliek olyan óriási tömegben vonultak föl, hogy ezen az utvonalon a forgalom teljesen megbénult.

Beszél ön már „európaiul?”

Uj szó! Szokatlan, idegen a fülnek. Lehetséges volna, hogy van már közös európai nyelv? Igenis van, él és fejlődik. Eddig más néven propagálták, felhasználván megnevezésül a nyelv zseniális kezdeményezőjének: Dr. Zamenhoff Lajosnak írói nevét (Dr. Esperanto), nem is sejtve, hogy a nyelv természetesebb, talán előbb megnevezést érdemel.

Hogy az Esperanto csakugyan az európai nyelv, ezt több elismert nyelvész tudományos alapon bebizonyította. A nyelv strukturája, nyelvtana és szókincse indoeurópai. Elérkezettnek látszik az az idő, hogy ez az európai nyelv eddigi „nyelvsport”-szerepét komoly hivatásának teljesítésével váltsa fel. Eljöttnek látszik az az idő, amikor semlegességével és közös eredeténél jelleivel új és biztos szellemi alapot nyújtson mindenkinek előt a európaiaknak a kölcsönös megértéshez és együttműködéshez.

Uj fundamentumra, új szellemi alapra van szüksége Európának, hogy jelenlegi szegényteljes helyzetéből kikerüljön. Ez az új szellemi alap kell, hogy lehetővé tegye

mindazoknak a problémáknak a megoldását, amelyek jelenleg uralják és bénítják Európa szellemi és anyagi életét. Mindezekelőtt a szellemi megértést és együttműködést kell hogy elősegítse ez az új irány, mert minden gazdasági és politikai kooperációnak előfeltétele a kölcsönös megértés.

A kisebbségi kérdés sikeres megoldása ugyanolyan fontos feladata, mint a szociális fejlődés szabaddá tétele.

Minden problémának sikeres megoldását lehetővé teszi az „európaizmus”, mint egy új mozgalom szellemi alapja.

Az európaizmus biztosítaná az egyéni és állami egyenjogosultságot, lehetővé tenné Európa gazdasági szervezésének racionalizálását, helyreállítaná tartósan a közbizalmat, megindítaná ezáltal a normális gazdasági vérkeringést, ez pedig munkaalkalmat jelent.

Mindezekből kitűnik, hogy az európai probléma megoldása egy új szellemi hitvallás elterjedését feltételezi. Ennek az új szellemi hitvallásnak hallható és látható jele a semleges, közös európai nyelv.

Useano.

Kellemes karácsonyi ünnepeket

szerezett hozzátartozóinak, ha a GOLDHAUS-ban meglepő olcsó áron vásárolt karácsonyi ajándéknak mindenféle textilárut, fehérárut, ingezfirt, pouplint, bársonyt, férfi és női szövetet, selymet stb. GOLDHAUS, Temesvár 1., Dóm-tér 7. Arad, Bul. Regele Ferdinand 11.

Lászlóffy Ferenc intarzia kiállítás a színházban

Nagyon érdekes kiállítás nyílt meg városi színház előcsarnokában. Lászlóffy Ferenc intarzia művész alkotásait, amelyek úgy irányítottak, mint a kidolgozás reaktív csükek és a műbarátok legnagyobb gyelmét érdemlik. Husz darab képezte az kiállítás, melyen képviselve csendőletek, portrék és a legkülönfélébb témák. Lászlóffy kezében a fa a legpuhább anyagává válik és különböző színű mezek egybeolvasztásával olyan rajzhatásokat ér el, amelyek a legtilosabb japán munkákkal vetélkednek. Külön erőssége a portré. Artéri eredetien, karakteresen és arcképi ujszerűséggel hatnak ezek az arcképek. A művész máris sok temesvári köztársaság portréját készítette el. A nagy érdeklődésre, ilyen munkák elkészítésére vonatkozólag a színházi pénztárnál kereshető új problémák utjain haladó társlap csak egy hétig látható, azonkívül eredeti művészi megnyilatkozások rendkívüli olcsó áraival is külföldi záció.

A háborús jóvátételek örültek számították ki. A londoni angol munkásvezér előadást tartott a legyőzött államok gazdasági helyzetéről. Megállapította, hogy a legyőzött államok teljesen tönkreteszik a jóvátételek és éppen azért ideje volna azokat végre megszüntessék. A szakértők, akik a háborús jóvátételek összegét kiszámították, szerinte a házába válnak. Ugy gondolja, a legyőzött államok már éppen elégtételt fizettek. Ha még többet zetniök, az számukra a teljes tönkretétel jelenti.

FRANCIA LAP A MAGYAREL TUNTESEKRŐL. A párisi Comedence Universeele foglalkozik a bukaresti, kolozsvári és nagyvárgyarellenes tüntetésekkel, amelyek Bukarestnek — írja a lap — észrevennie, hogy ezek a tüntetések, amelyek a sovinszta Universeele rendez, éppen ellenkező hatást érnek el. A tüntetők hívják a világ figyelmét arra, hogy a világban két millió magyar él kis sorsban. Az újságírók megírja, hogy a világ szükségességét először Angliától és az eszméhez csatlakozott ország, most pedig az Franciaország kezd tért hódítani.

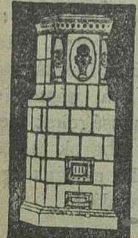
Maniu Gyula a revíziós mozgalomról. A szenátus ülésén Maniu miniszterelnök válaszolt Jorga pi felszólalására a revíziós ügyében. Maniu kijelentette, hogy a miniszterelnökségi sajtóiroda nem is állanak olyan anyagi eszköz rendelkezésére, mint más államok, hogy a világosító munkát végez és meggyőződjön, a civilizált világban hogy Románia a békeszerződésével pecsételte meg és azokon tartani nem lehet.

Közöszre teszem, hogy butorramat a legmodernebb aradi butor megészítettem ki, a legolcsóbb reklámmellett. Kérem kirakataim megtevéset.

ECKER JÓZSEF
IV., Bulev. Berthelot (Kossuth utca) 17.

Cserépkályha
Kandalló

Takaréktűzhely

a gyártónál mindig a legolcsóbb. Kályhám valódi Chamotte agyagból készülték, melyek jószágért garancialek.

TURI GYURGY
cserépkályhás

egyedül üzemeltetése Gyárvaros, Újpest ut 9. (A gyárvarosi parknál szemben)

Meghíusult kisebbségi blokk

Írják alá a Magyar Párt és kormánypárt között a községi választásokra létrejött paktumot

helyes volt-e a Magyar Párt részéről pillanatnyi előnyökért feláldozni azt a nagy erkölcsi tökélet, melyet a kisebbségek együttthaladása ezek politikai életében jelent.

A németek ezeket önálló listával ellenlétkébe mennek a választásokon és tegnap este tartott választmányi ülésükön hozott határozatukhoz képest tárgyalnak más ellenzéki csoportokkal is. Ha ilyen népi csoportokkal folytatott tárgyalások eredményre vezetnének, akkor

kisebbségi ellenzéki listával indulnak a választási küzdelemben.

Számolnak azzal, hogy sok szavazatot sikerül elérniük azok révén, akik elégedetlenek a kormány politikájával és a városvezetésben inaugurált rendszerrel. Jelölések még nem történtek sem a Magyar Párt, sem a németek részéről. A kormány listáján előreláthatólag a magyarokon kívül a zsidópárt, a szociáldemokraták, a Kereskedők Egyesülete és ipari szindikátus jelöltjei fognak szerepelni. Ezzel szemben lesz a svábok ellenzéki listája, a tiszta román blokk és a kommunisták listája, ha ugyan az utóbbiakat meg nem akadályozzák a lista letételében.

A regátban vannak egyes vidékek, ahol alig néhány leit fizetnek földadó címén

Tegnap délben tizenöt képviselőből álló küldöttség jelent meg Madgearu Virgil pénzügyminiszternél és a földadókivetések ellen panaszkodott. A küldöttség előadta, hogy az adókivetők az eddigi értékalap négy-öttszörösét veszik, aminek súlyos következményei lesznek. Kérték a pénzügyminisztert, hogy lépjen közbe.

Madgearu pénzügyminiszter válaszában kifejtette, hogy egyáltalában nem áll szándékában a gazdatársadalomra újabb terheket róni. Azonban az elfogulatlan bíráló is megállapíthatja, hogy a

mai földadó egyáltalán nem áll arányban a föld értékével és azért azt reális alapra kell hozni. Vannak vidékek — különösen a regátban —, ahol a földadó hektáronként alig négy-öt leit. Azt azonban elismeri, hogy visszaélések könnyen történhetnek és azért az adókivető bizottságokhoz rendeletet intéz, hogy megállapításait a reális helyzetnek megfelelően méltányosan intézzék. A miniszter közölte azt is, hogy a termelt értékek után az eddigi tizenkét százalék helyett a gazdák csak hat százalékot fognak fizetni.

Argetoianu Temesvárra jön, hogy nagy népgyűlésen részletesen ismertesse a válságból kivezető utat

Argetoianu többszörös miniszter hosszabb ideig volt külföldön, különösen Németországban tartózkodott hosszabb ideig és közgazdasági tanulmányokat végzett. Ezeknek a tanulmányoknak és tapasztalatoknak volt eredménye az a beszéd, melyet nemrégiben tartott a hívei által tiszteletére rendezett vacsorán. A beszéd óriási feltűnést keltett és abban olyan új igazságokat pendített meg, amelyekkel állandóan foglalkozik a sajtó. Argetoianu kihallgatáson is volt az uralkodónál, aki előtt ismertette pénzügyi és gazdasági koncepcióját. Beavatott körök szerint a király nemcsak nagy figyelemmel hallgatta Argetoianu

előterjesztéseit, hanem azok fölött tettségének is adott kifejezést. Ebből arra következtetnek, hogy a Maniu-kormány bukása után Argetoianu nyer megbízatást kormányalakításra. Ebben az esetben nem annyira politikai, mint inkább gazdasági programot ad és ennek végrehajtására vállalkozik majd. Erre való tekintettel is bizonyára nagy érdeklődést vált ki az a hír, hogy Argetoianu január hó huszonkilencedikén Temesvárra jön, hogy nagy népgyűlés keretében fejtsse ki elveit a mai tarthatatlanul sivár helyzetből való kivezetés érdekében.

Ravaszul kiagyalt ábrablás volt a nagykomlósi adóhivatal másfél milliójának eltüntetése

A nagykomlósi éjszakai rablótámadás ügyében, amelynek egy millió 358.000 leit kitevő adóösszeg tűnt el, tegnap szenzációs fordulat történt. A nyomozás során ugyanis kiderült, hogy a rablótámadás kitalált mese volt és a pénz elrablását Vasile György csak végigjátszotta, hogy a tekintélyes összeghez

jusson. Vasile György adópénztáros kihasználta az alkalmat, hogy a komlósi adófőnök, aki adókivetésekkel volt elfoglalva, őt bizta meg a pénznek Temesvárra való szállításával és Boran Sofron adóhivatali alkalmazottal közösen tervezték az ábrablótámadást. Vasile György és társa egész éjjel mulattak,

Olecsó
Petroleum
KÁLYHÁK
Gyors főzők
Gyümölcsdarálók
Mángorló gépek
Original
„Haller“

Mint ajándék egy karácsonyfa alól se hiányozzon. :: Állandóan nagy raktár:

REICHHARDT A.

Temesvár-Józsefváros, Fröbl-utca 27.
(Csermák-udvar)

Fa és szénnel fűthető

folytonégő-kályhák

különböző nagyságban
olcsón kaphatók.

majd hajnali öt órakor Vasile elindult a pénzeszsákkal az autóbusszállomás felé. Boran Sofron utközben, megbeszélés szerint, megtámadta, bottal a hátára huzott és a sárba eső pénztárostól átvéve a zsákokat elmenekült. A hatóságoknak már az első percekben gyanús volt az eset, mert a sáros ruhán kívül semmi ütés, vagy sérülés nyoma nem mutatkozott a pénztároson. Azzal pedig tisztában voltak, hogy rablótámadásról van szó, mert a rablótámadásnál a tettesek nem kimélik az áldozatot. Ezen a nyomon haladva Suciú csendőrfőhadnagynak végre tegnap hajnalban, egész éjszakai kihallgatás után, sikerült beismerni vallomásra bírni a pénztárost, aki azután társát is elárulta. Boran Sofron szintén a csendőrségre hozták és szembesítés után ő is beismerte, hogy a rablótámadás meséjével igyekeztek a gyanút magukról elhárítani. A bűnös adótitviselők elmondották azt is, hogy a pénzt Boran udvarában, egy szemétdomb alatt ásták el, ahol a csendőrök a pénzt hét-ezer lei hiányával megtalálták. Vasile Györgyöt és Boran Sofront átadják az ügyészségnek.

Märisch-Ostrau

öntödei koks
kovács koks
ifj. REITER SIMON

Timişoara, Küttl-tér.
Telefon 2-38

Karácsony előtt

ne mulassza el megtekinteni kirakataimat, mielőtt vásárlását eszközli.

KLEIN bórondős
Belváros, Szt. György-tér 6.
(Szarvas-szálloda épület).

Minden zongoraügyben felvilágosítást ad Ünnök

Telefon szám: 5-57

WONKA, zongoraház

IV., Str. Joffre (Török-utca) 4.

Szegény kicsi barátom, a Péterke

Jeta: Cserecsenyés Sándor

Péterke nekem jó barátom volt. Ott lakott a szomszédságunkban, annak a bérkaszárnának hátsó traktusában, ahová vagy ötven családot szorított a gondviselés balkeze. Sokan voltak, számosan, s piszok az rettenetesen sok volt azon a szűk udvaron, amelyre ablakaink néztek. Mondom, itt született Péterke is, itt botorkált bele először a világba a többi keskedt proligyerekkel együtt, akik ezt a házat lakták. Szép szőke gyerek volt Péterke, s én nagyon szerettem. Egy emelettel laktam felettük, s amikor délelőtt hazajöttem, mindig meglesett a cugos lépcsőházban: Hoztál nekem valamit? — érdeklődte meg naponta, miközben nagy dióbarna szemével rám mosolygott. En voltam Péterke álmáinak Rotschildja. A nagykeresés csimborasszóját az én háromszer leiem jelentette, s tudták, hogy imádom a gyerekeket. Hónap elején került is mindig valami számára, olyankor rámgrott, összeesókolt, olyan hálás volt Péterke az ötersavanyura, vagy olcsó pléhjátékra, amit előrimádkodott.

Öt éves volt Péterke, amikor tragikus hős lett belőle. Amikor kiugrott a külvárosi bérkaszárnya repedező falai közül az életbe, amikor fáklya lett belőle, ökölcsepás, brutális igazság és emlékeztető. Öt esztendő volt Péterke, amikor egy novemberi szeles délután fát vett az apja. Ez fontos körülmény, mert Péterkéék ritkán kaptak fát. Péterkéék nem tartoztak azokhoz az emberekhez, akik egyszerűen elmennek a fakereskedőhöz, előszednek csörgő ércpénzeket, vagy ropogó papirbankót és sietve odalökik, hogy küldje a lakásomra. Azután félnapig gép zakatol a ház előtt és toprongyos napszámósok sietve hordják be dohos pincékbe az apróra vágott fát. A fát, ami meleget ad, amikor kint tombol az északi szél, ami párásra leheli az ablakot és reggelre mindenféle virágokat mesterkedik az ablakra. Fa, ami ha van, dorombolva haldoklik öblös kályhák mélyén és hirdeti, hogy emberek, erre a szobára rászállott a béke csöndje, itt derűs népek lagnak, piroszposzgas gyerekek hancuroznak nagyokat szuszogó kályha körül. Fa, ami kiegyensúlyozott életet jelent, ami kell, kell, kell, a fa, a Fa.

Péterkéék fát kaptak. Péterke apja véletlenül pénzt keresett, azért kaptak fát Péterkéék. Fát, ami pár napra meleg hajlékot jelentett, mert tudtam, tudtuk, hogy Péterkéék nem fűtenek és villanyuk sem volt Péterkééknek, akik petróleummal világítottak, akiknek két éve kapcsolták le villanyórájukat, akik négyen voltak, apa, anya, Juci és Péterke, akik félve takarták azt, hogy náluk nem gyul ki villanykörté egy nyomásra és már villanykörtéjüket is becsesélték a tavasszal a Glücknél félkiló licsztre. Meg azt, hogy Péterke kabátja alatt dupla szvettert hord, amit anyuka mesterkedett össze apuka régi szvetteréből. Vagy azt, hogy Jucika még sohasem vitt magával iskolába uzsonnát, azon egyszerű okból, mert vacsorára sem tellett. Mert házbért is csak ritkán fizettek Péterkéék, akiket a háziasszony még akkorról ismert, amikor Péterke apja kocsival járkált, amelyik elé két szép fekete csődört fogott a parádés Péter. Mert valamikor volt pénzük a Péterkééknek, sok pénzük, csak egyszerre kicsúszott a kezükből, s amikor apuka mindenkit kifizetett, akinek tartozott, kiderült, hogy most már annyjuk se maradt, hogy apuka megtalpalathassa cipőjét. Elment apuka valamelyik barátjához, — volt neki sok, mert adott mindenkinek, ha kért, és ilyenek sokan voltak — és azt mondta, kérlek, kedves barátom, szeretnék valami állásba jutni, neked vannak összekötöttéseiteid, bejuttathatsz talán valahová... Mire a barát zavarba jött és többé nem ismerte meg apukát az utcán.

Vagy a familia. Mert voltak rokonok is

szép számmal Péterkééknek. Amikor volt még dusan, szinte mindennaposak voltak náluk, s egyik sem ment el üres kézzel tőlük. Volt olyan is, akit sok hónapon keresztül kezeltek kórházban, s a költségek nagyrészt Apuka adta, de ez akkor természetes volt. Amilyen természetes volt, hogy azután szűkös időkben nem voltak othon, ha apuka bekopogott náluk. Mind egy nő, ezt nem Péterkéékől hallottam, nekem is más mesélte el. Apuka dolgozott. Reggeltől-estig talpalta a várost, hogy valahonnét, akárhonnét, de pénzért remtsen elő, mert négy éhes szájat kellett betömni kenyérkével, főzelékkel, meg há jutott rá pénz, néha husikával is. Kevésel. Meg petróleum kellett, házbér is kellett, talpra is kellett, szemüvegre is kellett volna, mert apuka szemüveget hordott, s már évek óta el kellett volna mennie az orvoshoz. Alig látott már, s este fal mellett sietett haza, a sötétben már egyáltalán nem látott. Mondom, sokat, nagyon sokat lótot-futott apuka, de mintha minden összeesküdött volna ellene. Ha aranyat vett kezébe, sárrá változott. Közben nőttek a gyerekek, Jucika iskolába került, Péter-

két is elküldték ovódába.

En ismertem nagybátyjukat, meg nagynénjüket. Jól kereső, vagyonos, gyermektelen emberek voltak. Szóltam nekik pár-szor, miért nem tesznek valamit apukáért? Hogy jövök én hozzá, — háborodott fel a nagybácsi, aki valamikor előttem kapott négy ropogós ezrest apukától, valami familiáügyben. „Én, hozzá”, nyujtotta az ént, s nézett felém szurós szemekkel. Csuda felháborodás volt, amikor említettem neki, hogy a gyerekek többet éhesek, mint jóllakottak. Van apjuk, vágta rá, s sietve elköszönt.

Mondom, fát kaptak Péterkéék, s Péterke az öt éves kis fiuk derűjével táncolta körül a kis farakást. Sokáig ugrált lenn az udvaron Péterke, akinek nem volt télika-bátja, csak két szvettert adott fel rá anyuka, s a tavaszt. Addig futkározott, míg estére piros arccal került haza. Nagyon piros volt Péterke, s a szomszédtól kapott hőmérő egyszerre negyvenre ugrott fel, amikor kis karja alá csuszatták. Azután megkezdődött a nagy tusa, az élet-halál-harc: Péterke és a halál tusája. Nagyon egyenlőtlen harc volt ez, mert nappal nem

igen evett valamit Péterke, pedig az ő kétdeci tejeskékjét is neki adta evett Péterke, mert belül nagy tombolt, elgyötört, gyenge kis élet zette tömör csatasorba a Nagyur külváros vézna kicsi Péterkéje, al evett, nem ette meg a Mezey néni sét, a Vörös néni almakompótját s meg Péterke, akiről akkor már könyelve, hogy nem lesz belőle P hasem, akinek kicsi keze remegve éjjel ismeretlen tusák látától fűtvatlan ellenfelek után, aki nagyokagött a petróleumlámpa karcos fel-felhörgött kicsi melle, amikor kezét az, aki — magával akarta vi szabadon garázdálkodhatott, me volt, aki ellene harcolhatott volna Péterkééknek nem jutott orvosra, tott szagos életadó tégelyekre.

Igy mult el nap, nap után. Azut hallotta egy fiatal orvos, hogy nagybeteg. Ez ismerte apukát a amikor még Péterke nem volt, de bővíbe volt minden jónak, szépnek fiatal orvos eljött. Ő is, meg az a eljöttek egyszer, többször, naponkészőr, amíg azután egy szép napon doktor el nem vitte magával Péterk a nagy kórházba, ahol ő gyógyított tegeket. Meglátogattam Péterkét. Küldt csonttá aszva, csak nagy cszeme világított felém, s megk amikor föléje hajoltam: hoztál val Mit kívánsz magadnak, Péterke? - lottak el bennem apró sirások. Eg akarok, lihegte csereres kicsi ajka. elvittem neki az autót. Takarójár mert felemelni már nem tudta. M gatta az autót, amit eddig kirakat nyes tábláira nyomott orral bámu Péterke, aki hetek óta marsolt ki életből, amely neki nem juttatott a

A fiatal doktor megtett minden a többiek is megtettek minden lelu Péterke egyre halványabban, egyi kabban pihegett a hófehér szana ágyon. Eljöttek nagy számonké vacsorálan évek, el a petróleumlán hült kályha, mind, mind, köréje gy kacagva lesték, hogyan lesz párás szemüvege valami lecsurgó apró nedvektől amik fájnak, amik orc égre kiáltanak, a kicsi vizek, amik nak, mint csillár alatt a dusak bri kicsi cseppek, amik nekem is dusar tak, amikor cifra kántálással eres le topogó bácsik Péterkét, hideg árokba, pár nappal ezelőtt.

Tegnap a törvénytészkéről jövet, a ablakban fiatal anya könyökölt ki, r csupaszfejű kicsi fiu. Odamentem: szépen, tegyen a kisfiu fejére sapká megfázik. Megemltem kalapomat, mentem és eszembe jutott az a ki autó, amit legbecsültebb javaim tartok. S a cugos gang, ahonnan ké dióbarna szem kérdezte minden hogy hoztál nekem valamit...?

Férfipoéták

ELDÖBÖTT AZ ÉLET.

Most kizuhantam dus öledből céda Élet.

Kihajítottál, mint egy elkopott emléket,

— ami csak volt már valami valaha valahol. ...

— Elsüllyedt percek bus vonatja messze zakatol —

... Sok csók! Sok éj! Sok száj! Sok test! ... (A furcsa film pereg.)

Egy dal! Velence! Róma! Páris! ... Ó, zöldes tengerek! ...

Sosem karollak bugva lángszavakra Téged ...

Most kizuhantam dus öledből céda Élet.

Fóthy Ernő

ELHIBAZOTT FIATALOK.

Gyerekségünk hibátlan boldogságot megrontották a hadvezérek.

A kacsalábon forgó várkastély

meséi helyett mi Verdun

váranak meséit ismertük meg,

s a mesék hófehér haju mesélője,

a nagyanyó a negyvenkettes

Berta néni volt.

Egyszeregyünk az ágyudörgésnél

kezdődött.

Ólomkatonáinkat ellopta a

teremtő Zöldasztal és hus-vér-

hősi halottakká szülte őket.

A mi Andersenünk:

Clemenceau.

Hindenburg.

Hötzendorfi.

Höfer és a többiek.

A fakardunk élesre fent szablya,

s acélos gálya a papirhajónk.

Az első ágyudörgésnél fületem

a földre fektettem, hogy halljam

a robbanás moráját.

Azok, kik az ágyut lövöldöztették;

az én koromban vajaskenyerek

frissen köpült illatát lesték és

nem tudták, hogy a korpás

kukoricakenyér is éholtó.

Ők Verne Gyula és May Károly

regényeiben keresték az örömet.

Mi a hősi halottak hivatalos

névjegyzékeinek tárnáiban

bányászva csákányoztuk ki

az apánk, vagy a bátyánk nevét.

Tőlünk ellopták a tündérmeséket!

Mi vagyunk a megrabolt fiatalok!

Mi vagyunk a megvéniült fiatalok!

Mi vagyunk az elhibázott fiatalok!

És nem lesz belőlünk soha, soha semmi...

Huszár Sándor

ZSUSZANNA ÉS A VÉNEK.

Mi Vének,

kik nem forgunk csak hátra,

más szemmel

nézünk a Zsuzsannákra

mint a

szárgulva ölelő Ifjak,

kik egy Asszonyért

sohasem sirtak ...

Nekünk a csók már:

ánitat, szentség,

s Zsuzsanna

hamvas, borzongó testét,

hervadó szivünk

selymébe takarjuk,

mert szája mézét,

jaj, még akarjuk ...

És száll velünk,

az ősz és az élet,

a fázó vágyak

csillagot tépnek,

s ölelnek jobbat,

mert tán már holnap;

a bucsucskórt

gyászal lakolnak.

Ölelünk szebben

mi csókszegények,

Zsuzsannát féltő

vaczogó Vének;

kik nem vagyunk már

a régen voltak;

mert egyként gyengék

és megraboltak:

Zsuzsanna és a Vének ...

Ungvári Miklós

200 lei

gyönyörűen berendezett szoba és te-
pensió, napi háromszori étkezés.

„Windsor

Pensió”-ba

Budapest VI., Vilmos császár-ut 7.
alatt, — mely összeg szerkesztőségü-
ben előre lefizethető.

Társas utazásoknál a fenti né-
árból 10 százalékos kedvezmény
Villamos, földalatti és autobusz m-
állóhely a főváros központjában.

Hideg-melegvíz, telefon,
:: központi fűtés! ::

Régi-régi temesvári maskarabál

hátszázöt év előtt a Vigadóban a zenészek nem merték játszani a palotást, mire a magyar népek átvonultak a Spieluhrba, hogy ott folytassák a mulatságot — Amikor a bankónak még volt becsülete és az aranyat szemétpénznek mondták

maskarabál volt a temesvári várban. Vigan szólta a zene és a kősztümböbe öltözött dámák és úrlakok vigan mulatoztak. Andalgó táncot jártak, fúrge hopszasszát, polkát és tipegő valcert. Hajnal mikor a táncban egy kis szünetet, egy török turbános basának ur kiállott a szála közepére és elváltta magát:

Most pedig huzzátok a palotást!
Dámák közül az egyik, aki csillogó ruhát viselt, tapsolva helyeselt: — Így van, palotást akarunk táncolni.

Arányosság visszhangra kelt és hamauszán-harmincan is követelték a palotást. Kiderült azonban, hogy a zene nem tudja a palotást játszani. Vagy nem akarta játszani, mivel hogy a táncban számos előkelő személyiség akire tekintettel akartak lenni, a palotást nem mertek a magyarokra rázendíteni.

Turbános basa, akiről megtudtuk, hogy az egyik temesi Sztojánovics volt, most már nem engedett. Ma mintegy egy daliás apródnak öltözött:

Grigy, Gábor és ha a föld alól is, az első a Kukuc Miskát és meg neki, félóra mulva legyen a táncban, mert mulatni akarunk. Miskát nem kellett a föld alól hozni, ilyenkor hajnalban néhány órával ott volt az az egyik kis táncos. Megkerült a Miska és ami megtudta, hogy ki hivatja, nem kellett kétszer elismételni a szót.

Az apródnak nagyobb társaság szedődött össze a redutban és megment a Spieluhr felé. A kocsisok, akik a palotást alatti szorongtak, felkaptak a palotást a dámák és urak pedig beültek a Spieluhrba. Közel volt a Spieluhr, gyalog lehetett volna oda egy-két perc alatt menni, de a dámák cipellője nem volt a frissen esett havat.

A társaság csakhamar újból együtt ment a Spieluhrban, ahol az előre értesített vendéglősök frissen gyertyákat tett a tartókba és a kandelabrokat vettetett a kandallókba. Mire a társaság megérkezett, a jó szándékú krampampuli is készen volt a palotást játszani.

Kukuc Miska bandája csakhamar ráment a palotásra és a hölgyek és úrlakok ropogva ropták a tüzes táncot. Az apródnak a redut maskarabáljának közönsége is hazafelé tartott, reggel a Spieluhr mellett elmenve, figyelte a hangosságra és nem állhatott meg a muzsikának. Sorra betértek és csakhamar újból együtt volt a bál teljes közönsége. A megtoldott bál aztán egy óra múlva huszonnégy óráig tartott.

A történet Temesvárott 1807 farsangkor, vagyis pont hátszázöt esztendővel ezelőtt. A Spieluhr — a Zenélő óra —, amely a régi bécsi divat után kapta a nevét, már akkor is létezett. Hogy tulajdonképpen mikor keletkezett, az megmondani nem lehet. Annyi bizonyos, hogy amikor a törökök 1716-ban

kiebörtököltek Temesvárt kiűrték, az épület már megvolt. Lehet, hogy a török hódoltság alatt épült, de lehet, hogy már előbb. Boltozatos nagy földszinti helyiségei és várfalaknak is beillő vastag falai arra engednek következtetni, hogy a ház közel jár fennállásának háromszázadik fordulójához. A törökök idején egy fene nagy török ur lakott benne. Az emeleti szobák sorát akkor kötötték össze ajtókkal. Tizenegy egymásba nyíló szoba volt ott. A földszinten alighanem ebédlő, pipázó és fogadó terem lehetett. Mikor a törökök kivonultak Temesvárról, az épület az

akkori szerb városbíró tulajdonába került, aki az emeletet lakta és az egymásba nyíló tizenegy szobát használta. Valamivel később aztán a ház rangban kisebb ur birtokába került, aki azonban pénzügyi dolgában mégis nagyobb ur volt a szerb városbíróval.

Hogy mikor keletkezett az épületben vendéglő és mikor falazták be a tizenegy szoba összekötő ajtajainak egyikét-másikat és csináltak így kisebb lakásokat, azt pontosan nem lehet tudni. Annyi bizonyos, hogy mikor az ezernyolczás évek elején az épület Veszélinovics Cirol birtokába jutott, a ven-

deglő már megvolt és Spieluhrnak is hívták. Veszélinovics Cirol 1810 október 1-én meghalt és tőle az ingatlant hasonló nevű fia örökölte. Ez tizenhét esztendőig tartotta birtokában a házat és a vendéglőt, aztán eladta 1827. május 23-án harminchatezer forintért Sztojánovics Johannának. Ettől 1851. augusztus 6-án negyvenhatezer és száz forintért Waidl Vencel vásárolta meg. Waidl 1856 március 17-én meghalt és örököse Waidl Anna lett. Waidl Anna már nem gyakorolta maga a vendéglői ipart, hanem a Spieluhrt bérbé adta. Waidl Anna birtoklása idején történt még egy másik nevezetes esemény az épület történetében. A régi Magyarországon 1877-ben vezették be a telekkönyvi intézményt és az épületről a tulajdonos nevével kívül beírták a telekkönyvbe: 99 helyrajzi szám, 91 összeírási szám, amelyet később 92-re változtattak, területe 139 négyszögöl, emeletes ház. Waidl Annáé igen sokáig volt a ház, egészen 1890-ben bekövetkezett haláláig, amikor azt unokahuga Mátyásné, született Preiner Vilma örökölte tőle. Ez azonban még ugyanabban az évben eladta harminchárom ezer forintért Kerschek Gyulának. Kerschek Gyulától 1895-ben örökölték az ingatlant ifjabb Kerschek Gyula és kiskoru Kerschek Gusztáv. Ez utóbbi 1907-ben kifizette készpénzben bátyja örökrészét és így a ház az ő nevére került. Kerschek Gusztáv 1910-ben eladta a Spieluhr épületét a mostani tulajdonosoknak, Kozovics Sándornak és nejeének, született Molnár Annának. A vételár száztizenegyezer korona volt. Ennek nagy részét tíz és husz koronás aranyokban fizette ki Kozovics Sándor, ami Kerscheknek nem nagyon volt inyére és neheztelésének a következő szavakkal adott kifejezést:

— Nincsen magának tisztességes pénze? Csak ilyen szemétpénz van?

Abban a régi világban a bankónak volt becsülete és az aranyat szemétpénznek mondták.

Amióta Waidl Anna a Spieluhr vendéglőt bérbé adta, nem nagyon változtak ott a korcsmárosok. Ötven esztendő előtt ott működött Schubert Péter, a híres Péter bácsi, a temesvári vendéglősök nesztora. Utódja Kaszaniics Ferenc lett, aki azóta szintén régen nyugalomba ment. Aztán következett egy átmeneti Vitan-korszak. Két esztendő óta Mednyánszky István, a temesvári vendéglősök ipartársulatának elnöke a bérő. Alatta a régi Spieluhr új virágzásnak indult és bizonyos, hogy olyan sokáig marad ott, mint valaha Schubert, vagy Kaszaniics.

Kubán Endre.

Asszonypoéták

LITANIA

Könyveket sirni
bus csatákat vivni
eliramlott tavaszokat
tehetetlen hívni...
ölelésre vágyni
dóreségét látni
mint magányos gyertya lángja
oly egyedül állni
egymagamban állni...
— sohase lesz máskép?

Minden nesztől félni
harangzugást vélni
ajtókilincs-mozdulásra
majdnem elalélni...
örök ködben járni
hőségben is fájni
kiszegezett denevérként
vergődve csak várni
valakire várni...
— sohase lesz máskép?

Kardos Tilda.

ÉJFELI KALAND

Fölkelt az ágyából
a Mese-királyné,
szokatlan időben.
(Éjfél volt az óra.)
Csöndes volt már minden,
aludtak az örök,
csak ő várt ébren
az első kakas-szóra.

Könnyű lépte nesztét
senkise hallotta.
Nem is lépett. Suhant.
Csak a Hold csodálta,
aki fölfújt képpel
vándorolt az égen,
s világított, mint egy
nagy, fehér iv-lámpa.

Volt a királynének
egy kedves apródja.
Szerette. Tán jobban,
mint ahogy akarta...
Aludt a kis apród, —
suhant a királyné, —
rátalált — és fényes
ezüst-palástjával, —

a Csöndet is lesve:
jaj! föl ne ébredjen!...
anyás mozdulattal,
féltnél betakarta...

Ürményi Baneth Ibi.

SZERELMESLEVÉL

Üzenek neked. Figyelsz?
Vigyázz, és kerülj!
Ne félj, nem azért mondom ezt,
mert démoni vagyok,
mert szeretlek és mert kikacaglak,
Mert meghempergetnélek, mind egy
labdát,
mert feldobnálak és elkapnálak,
a végén rádtipornék,
s amikor szusszod sem volna több,
hanem a „vérző szerelem” ronggyá tépett
zászlója volnál, akkor meglöbögtenél,
mint vöröshaju szíren
és így vijjognék:
Diadal! Bosszu! Férfihalott!
Nem.
De vigyázz és kerülj, ha csak kíváncsi
vagy

és érdekes játéknak nézel.
Mert gondolkoztál rajta, — tudom —
hogy labdának jó leszek-e?
És úgy gondoltad:
Igen.
Am nem tudod még, hogy meghemper-
gethetnél

és feldobhatnál és elkaphatnál,
a végén rám is tiporhatnál
s én gyatra, engedelmes játékszer
volnék a kezében,
mert szeretlek!

És így az izgalmasan kezdődő regénykét
csuf akkorddal kellene végezned,
hamis, unott, kellemetlen igazsággal:
megelégnél, mert szeretlek!
Ezért kérlek... magad kedvéért kérlek:
Vigyázz és kerülj!
A kendőt, mit türelmetlen szerelmem
dobott neked, föl ne vedd!
Pillantásomat soha többé ne foglald be
Szemedbe, mintha keretbe akarnál
szoritani

friss virágot.
Pillantásom, e kék buzavirág el fog égni
Szemed forró fényében és megfakul.
És akkor szeretnél majd kidobni onnét!..
Ezért kérlek téged:

hagyj utamra...
Órzd meg a „lehetett volna”
izgalmas emlékét magadnak!
Kerülj el engem...
Lepkefogódat borítsd szeszélyes,
szabaduló, nyugtalan pillére;
ez szertelen, neked való játék.
En ajúlt gyönyörrel türném, hogy
megfogj.

Simán Erzsébet.

TERRASIT MUVAKOLAT

Szintartó

Javitást nem igényel.

Nemes effektusát más anyag nem pótolja.

Bánáti képviselő:

IFJ. REITER SIMON

Timișoara, Küttl-tér.

Telefon 2-38.

Karácsonyfa-tolvajok

A villanykörték felgyultak a városban és a hideg fény végig sepert az utcán. A csendes, hideg időben a sétálók tarka tömege kavargott. Az emberek szája mosolyra húzódott és örömbegyulladva nézték a fenyők tompán fénylő sokaságát, amelyek a fehér hótól szikrázó havasok üde levegőjét lehelték magukból. A békés ünnepek hangulata ült meg a szívekben néhány percre és a karácsonyfák között ácsorgó havasi embernek naiv becsületesége lett urrá a lelkekben. Fülükkel csengő kacagásokat kaptak el és játszottak a nevető hangokkal mint gyermek a játékkal. Örültek a közeledő karácsonyi ünnepeknek, amikor majd mélyen kongó harangok hirdetik karsu tornyokban a Megváltó születését. Örültek a zöld fenyőnek, amelynek vékony levelei között majd a színek sokasága szikrázik és ragyog, békés hangulatot terjesztve a barátságos meleg szobában. Néhány percre tartott ez az öröm, addig, amíg az utcákon befordulva magával sodorta őket a liktető városi élet és akkor megfélekeztek a Karácsonyról, arcuk felvette a hétköznapok keményvonalas árarcát és az utca vadul harsogó szimfóniájában ráébredtek a maguk életük szernyi bajára...

Csak két gyerek nézte konokul a fenyőket. Két rongyos utcaölyök szívta be a fenyők balzsamos illatát, amelyet olyan ritkán érezhetnek a pincék mélyében. Nem mosolyogtak. Keményen összeszorított szájuk szélén fanyar vonással ácsorogtak a fenyők alatt. Azután egymásra néztek és felvillant a szemük. A két ványadt arc óvatosan fordult meg minden irányban és szemük ismét a fenyők felé irányult.

Arcukra kirajzolódott a vágy... Egy karácsonyfára áhított az egyik. Szemeik előtt feltűnt a karácsonyi est színes fenyőfa. Az ablakívég mögött kicsillanó világosság, a színes fán imbolygó gyertyák fénye, az ajándékok, a magasból lemosolygó angyalfej és azután fázósan rántották össze rongyaikat.

Nekik ebből nem juthat semmi...

Nem! — sikoltott a két szem. Örömet akarunk, nyugtalanzkodott az emberi lélek. Örömet, még bűn árán is...

A vágy megindította a két fiút. Óvatosan sompolyogtak a fenyők felé. Alacsony, beteg fácska nyújtogatta erőtlen galyait a homályba. Ezt választották ki. Remegve nyújtották ki kezüket. Talán az első lépés volt, amit elkövettek. A hatalmas, büszkén és sudáran kimagasló fenyők közül ez a kicsiny ág volt számukra a boldogság teljessége.

Ezzel a fenyővel akarták a szürke szobába belopni a karácsonyi hangulatot.

Nem sikerült... A havasi ember két keze nehezedett vállukra és a következő percben felharsant a kiáltás:

— Rendőr!

A két fiú szemében kialudt a fény, lelkükben elhamvadt az öröm parazsa és a gyenge fenyőfácska is lélektelenül bámult bele a sötétségbe...

A rendőber óre figyelmesen hallgatta a havasi ember gyorsan pergő beszédét, végigmérte a remegő gyerekeket. A tömeg csendesen figyelte a történetet és itt is, ott is kibuggyant a szó:

— Hagyják szegényeket! Hiszen nem történt semmi...

A rendőr hivatalos lelkében is felülkerekedett az emberi érzés és csak ennyit mondott:

— Kótródjatok!

A két gyerek sietve eltűnt, a rendőr pedig felnézett a csillagos egre.

Talán a betlehemi csillag fehérítő, világító fényét kereste...

Pazsitka Ferenc.

MULÁBAKAT és mindennemű ortop. készülékeket, ludalp-betétet, sérv-kötőket és más bandázst mérték után és legjobb kivitelben készít

TEJNOR FERENC & Tsa
Temesvár-Gyár v., Kossuth-tér 1. Tel. 5-61

Minden takarékos család A NÉPÁRUHÁZBAN VÁSÁROLJA karácsonyi ajándékait

A szecselmes repülőképlár tragikomikus esete a megfizetett helyettessel, aki miatt az operációs asztalca kellett fekiüdnie

A francia katonai hatóságokat most Rabonsier Alexis repülőképlár mulatságos ügye foglalkoztatja. Mindenki mulatságosnak találja ezt az ügyet, csak éppen Rabonsier nem. Rabonsier a párisi repülőosztagnál szolgált, fölvitte a képlárság és a pilótavizsgát is sikerrel tette le. A szolgálati ideje lejárt és erről értesítette Versaillesben lakó barátánóját és előre ecsetelte, hogy milyen pompásan fognak élni. Számítását azonban keresztülhuzta egy katonai parancs, amely Rabonsier katonai szolgálatát egy hónappal meghosszabbította és a pilótát szolgálattételre Villacouglébe rendelte. Egy napi szabadságot kapott közben, amelyet arra használt föl, hogy Versaillesben meglátogassa barátánóját. A versaillesi állomáson találkozott Loiret Alfred nevű barátjával. Ez panaszkodott, hogy munkanélkül van és semmi keresete nincsen. Rabonsier, aki gazdag fiú, azt az ajánlatot tette neki, öltözzék föl a ruhájába, vegye magához igazolványát és menjen Villacouglébe. Ezért kap tőle ötszáz frankot, ezenkívül pedig ott lesz lakása és ellátása.

Loiret ráállott az alkura és mint Rabonsier pilótaképlár jelentkezett Villacouglében. Eleinte nem volt semmi baj és a vidám fickót, aki pompásan tudja az ecsetet kezelni és a hangár falaira

vicces képeket festett, megszerették. Jött azonban a bomba: Rabonsier képlárnak másnap repülnie kell. Loiret soha életében nem ült még repülőgépen és azért betegre jelentett. Az orvos megvizsgálta és megállapította, hogy polyp van az orrában és rögtön be is utalta Valdegraséba a kórházba műtét végett. Loiret azonban nem Valdegraséba utazott, hanem Versaillesbe, felkereste Rabonsiert és kijelentette, hogy semmi pénzért nem vagdaltatja össze az orrát. Mindjárt le is vetette az uniformist és lecsapta Rabonsier igazolványait és elutazott.

Rabonsier kénytelen volt beöltözni és elutazni Valdegraséba. Ott a villacougléi ezredorvos bizonyítványa alapján megoperálták az orrát, de abban nem találták meg a polypot. Ellenben megállapította, hogy beteg vakbele van és azt ki is operálták belőle. Goromba levéllel aztán visszaküldték Villacouglébe azzal, hogy az ezredorvos ne nézze a hasban levő vakbelet az orrban székelő polypnak. Villacouglében megállapították, hogy a mostani Rabonsier nem azonos az előző Rabonsierrel. Rabonsier Alexis végül bekerült a dutyiba és a katonai hatóság most foglalkozik mulatságos esetével.

Az éhező Tolsztoj husz év előtti párisi életéről beszél egyik temesvári ismerőse

Tolsztoj Leó fia, akinek hallatlan nyomorusága most bejárja a világsajtót, már két évtizeddel ezelőtt sem volt gyerekmber. Páris lakója volt már akkor is, ott élt önkéntes száműzetésben, miután a Feltámadás szerzője birtokait parasztjai között osztva föl, végérvényesen megfélekezett, hogy a hozzá legközelebb álló feleségéről és gyermekeiről gondoskodják. A nagy Tolsztoj fia bizony igen mérsékeltlen volt elra-

gadtatva atyja fenséges gesztusaitól és elég szűkös viszonyok között élt már akkor is a deáknegyedben. Afféle vén deák volt ő maga is, jó negyven éves fejjel a szobrászatra adta magát és művészi társaságban töltötte napjait. Akik akkoriban kint éltünk, láthattuk őt mi is a Julien-akadémián, mely Jean Paul Laurens vezetése alatt akkor élte fénykorát.

Akkoriban élt Párisban Szuhane

Oszkár temesvári festő is, aki szívesen ismerte és barátságban volt vele. Zsős céljaik és közös társaságuk Trubeckoj herceg védnöksége alárisban orosz művészklub alakult, Szuhane is bejáratos volt és itt ran találkozott Tolsztoj Herbert atyja rendkívüli tehetségeit sem vonatkozásban nem örökölte. A szatban sem alkotott különöset és körülmény melankolikus orosz még zárkózottabbá tette. De azért, ha jóval idősebben is a fiatal vésznap közepébe. Azok ifjuság Páris örök ifjusága elviselhetőbb az ő töprengő hajótörött életét is

Mert szép volt akkor Páris. És nősen szép volt az élet a deáknegy ahol a leginszegebb kis hetedik a padláskamrát is szivárványszínbe lágosította be a remény. Senki sen dött még akkor a ma bajával, ugyis eljön a holnap és az utána. Kezű hónapok, évek, megvalósí végtelen sorozata. Akkor még na rién tudtunk hinni abban, amitől már csak félünk, — a jövőben. E jövőndő még szebb világ boldog volt az, ahogyan ez az ifjuság a tier Latin vén utcáin magasba dob veit. Vidám volt mindenki, de talá inkább a művészek. Dolgoztak a n mekben, csodálták a képtárakban den idők felhalmozott művészet harsogva dübörgött léptük, mint leon katonái, akik tarsolyukban ták a marsallbotot. Sohasem színe mulatság és a tréfa, ha nem is ál naptárban, rendeztek ők akkor i caremet, ha kedvük tellett.

Egy ilyen alkalmából még a csü korosodó Tolsztojban is feltáma naiv orosz gyermek. Blierot akko kelt át repülve a tengeren. A repül jövőndő diadalával volt tele a le Nos Szuhane és művésztársai eg ráról repülőgépszárnyakat utánzó művészkabátokból és néhány szál kából valami repülőgép karrika eszeltek ki, melynek közepében se kel egy Julien-növendék helyezkedé mint légi sofför és ezt a furcsa a mányt aztán vállukon vitték végig menetben a Saint Michel-uton a fe sétálók óriási gaudiumára.

Midőn Tolsztoj a furcsa proces meglátta, olyan vidám lett, mint lyennek még sohasem látták. Ő is szegődött hozzájuk és olyan ját volt egész délután, mint talán régi mekkorában. Azóta husz év telt el. jon mivel töltötte az időt azóta a m nos Tolsztoj, akit úgy találtak meg kában, mint egy halódó kutyát, an nek senki sem vet már oda egy cso

**Praktikus és olcsó
karácsonyi ajándékok**

legelőnyösebb beszerzési forrása:

Bozsák M. és Fia r.-t.

Központ: Gyárvaros, Fiókület: Józsefváros,
Al-óárok-utca 10. Kossuth Lajos-u. 31.

Tekintse meg kiállításunkat vételképesség nélkül!

Vas- és rézbutorok
Kályhaellenzők
Fa- és szénládák
Mosdóállványok
Sodronymatracok
Afrikamatracok
Lószórmatracok
Lámpaernyők

Boszorkánytánc

Paganini naphosszat ott ül a halászház előtt és nézi a tengert... A fia van mellette. Már csak ő érti szavait, melyek szakadozva, szívárogyva töredeznek ki nyomorult gégejéből. Nézi, nézi a végtelen tengert, a mély egyedülvalóságot, amit hangszerén kívül szeretett. Nézi nyitott szemével még akkor is, mikor pupillájából kiköltözött már az utolsó fény is...

A halott Paganinit fia bárkába fekteti és Genua felé viszi, hogy otthon eltemesse. Kiköt a bárka, megtért Genua nagy fia. Biztos nagy lesz a pompa... De nem... Ismét nagy sugás-bugás... Annál is több... A genuai papság nem hajlandó az ördögöst eltemetni... A város furfangosabb. Kifogással él. Nizzában kolerajárvány van. Nem engedheti a koporsót kirakni. Vigyék vissza Nizzába. Fordul a bárka. Indul vissza a messzi vizen, mely mélyebben és tisztább kékségben ragyog, mint maga az égbolt.

Száll a bárka, de gyorsabb a hír. A halottat Nizzában sem várják. Nem szabad kirakni. És megindul a házalás egy halottal a szomszédos kikötőkben. Senki sem fogadja be, senki sem ad temetőjéből néhány látnyi megszentelt földet. A bárka ismét a tengeren imbolyog és rajta egy hazátlan halott...

De ime mintha a tenger is felháborodna az emberek tette fölött, elkomorodó

arcot ölt. A hullámokra még csak alig-alig borul az árnyék, de a légsúlymérő már esik szüntelen. Feltámad a szél is, csipkésen habzik a hullámok taraja, majd dübörögvé indul az orkán. A korából hirtelen éjszaka lesz, partnak menekül a sok halászcsoznak. Csak egy bárka reng a haragos vizen. Számára tiltva a földrelépés. Ott táncol a hullámok tetején, mint egy elkárhózt. Kezdődik a tánc. Boszorkánytánc. Hullámra föl, örvény felé le, mind mélyebben sodorja befelé a szegény kis vázát a haragvó viz.

Táncol a tenger, táncol a bárka és táncol a koporsó a vad vihar bomló ütemére. Riadtan szökik az árbóclámpán a fény, kísértetiesen világítva meg az elemekkel birkozó fiú s a bárkáslegények kétségbeesetten birkozó csoportját. Ők már nem birnak az elemekkel. És ekkor, mikor ugylátszik, hogy már mindennek vége, a tenger, a hű barát segít. Még nyughelyről is gondosodik. Egy lakatlan sziget partjaira sodorja a bárkát és felszöketteti a fővényre. A parton sziklatömb. Benne száraz boltozatos barlang. Az elalélt utasok végre kiszállhatnak és megadhatják nyugodalmát a halottnak is. Paganini koporsóját betolják a boltozatos barlang mélyébe és itt fekszik a sziklák ravatalán öt teljes évig, míg Genua mégis visszafogadja és végre illeően eltemeti minden idők legnagyobb hegedűsét.

Flaneur.

Száz esztendő előtti újságból is a ma emberének torz élete vigyorog elő

A pozsonyi Hírnök című lap 1839. április 12-iki száma került elénk. Érdekes dolgokat tartalmaz a pompás állapotban maradt újság. Mintha csak egyedül az évszámot cserélték volna fel a lap fején, olyan aktuális politikai cikkeket hozott ez a százéves lap. Mindjárt Franciaországgal kezdte, ahol Thiers-t, az ellenzék vezérét igyekezett Lajos Filőp király ártalmatlanná tenni. Külföldi követséget ajánlott fel neki, amit a tekintélytisztelőben nem igen bővelkedő Thiers korántsem fogadott ki-törő lelkesedéssel, sőt vissza is utasította. Erre ágyutelepet parancsolt a király Párisba és szuronyokkal akarta az ellenzékét megfélemlíteni. A csatornán túl sem volt valami rózsás a helyzet. Az angol parlamentnek szünete volt és O. Connel ír képviselő, aki a dublini választókerületet képviselte, programbeszédet mondott a gabo-

nacsarnokban, amelyet százezer ember hallgatott végig, utána pedig a tömeg az utcára vonult és hevesen tüntetett Anglia ellen. Több angol üzlet cégtábláját leverték. Spanyolországban természetesen háború volt a karlisták és a király között. A tudósítás ezen részét kiragadjuk: A Segura megtámadására rendelt ágyutelep parancsnoka még csak féluton, azaz négy órányira volt Saragossától, amikor észre-veve, hogy hadiszerreit elfeledé s azért kénytelen vala visszatérni, hogy magát golyóval és ágyutöltéssel ellássa. Svédországban minden csendes volt, a király Ber-gent látogatta meg, majd Christiániába ment, hol a trónörökös né ünneplésén vett részt. Törökország renitens vazallusával, Mehmed Ali egyiptomi alkirályal volt elfoglalva.

Az Elegy címet viselő napihírek között

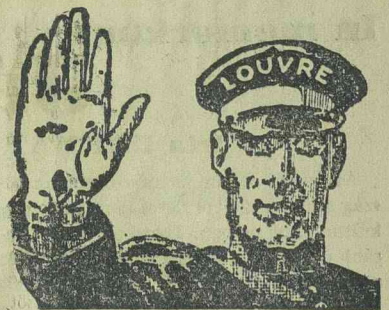

Bőrárúk:

Estélyi táskák, ridikülők, pénztárcák, necessairek, irattáskák, bőröndök, stb. a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.

Rendkívüli választék!

FEUER, I. Merczy-utca 8.

Nagy karácsonyi vásáruk

néhány cikkének szenzációs ára

Crepe de chine	78 lei
1 vég vászon	210 "
1 damaszt asztalterítő	145 "
Selyem marocain	165 "
Prima damaszt	54 "
1 drb 6 személyes garnitúra	195 "
3 méteres zefir-maradék	71 "
3 méteres puplin-maradék	89 "
3 méteres selyem-popelinmaradék	137 "

Szövetmaradékok, flanel-maradékok páratlanul olcsók!

LOUVRE
divatnagyház
Józsefváros,
a róm. kath. templommal szemben

szerepel a Glasgow Chronicle egy kis hire is, amely szerint egy ottani lakos ajánlatot tett egy vasház felépítésére, amely igen olcsó, 250 forint. Colson grenoblei rézmet-sző pedig új betüanyagot talált fel, amely nyomdászkorokban máris közkedveltségnek örvend.

A közgazdasági rovatban Párisból közöl a tudósító igen szomorú adatokat, amennyiben januártól április elejéig 195 cég bukott meg, amelyek összeg szerint 17,863.000 franknyi vagyon felett rendelkeztek. Pesten kihirdették a Lánchíd munkálataira kiírt árlejtés eredményét és annak vállalkozója, mint legolcsóbb báró Sina György lett. Temesvár is szerepel egy hírrel az újságban. Március 23-án délben borzalmas erejű vihar vonult el a város felett, amely után kellemes tavaszi idő keletkezett. A józsefnapi vásár azonban váratlanul gyenge volt, mert az utak járhatatlanok voltak, másrészt az aradi vásár is arra a napra esett. Árak a következők voltak: jármos ökör párja 270 frt, igás ló 300 frt, göbly 330 frt, tehén 170 frt, juh 19 frt, 300 fontos disznó 68-70 frt, itce méz 32 krajcár, 1 font méz 24 krj., leveles dohány mázsája 17 frt, tömlő fagygyu 45 frt, szalonna fontja 27 frt, 100 darab nyulbőr 75 forint. Száz esztendeje, hogy ezt az újságot kinyomtatták, de ugy-látszik nem igen akadt azóta sok új a nap alatt.

Szőrmét, bundát ingyen

sehol sem kap. Nálunk azonban detail osztályunk megszűntetése miatt nagy választékból potom áron vásárolhat.

Szőrme Értékesítő Társaság
Józsefváros, Kossuth-utca 6 szám, Polgári Takaréknál
EN GROS! **EN DETAIL!**

Illits - Hotel - Carlton

BUDAPEST - DUNAPART

(Donaukapu)

Elsőrangú szálloda Minden kényelem.
Telefor, hideg-meleg folyóvíz minden szobában.
Kittinó konyha. Nagy dunaparti kávéház.
Méréselt árak.

In memoriam:

Járosy Dezső

Irtta HARMAT ARTUR budapesti énekoktatósi felügyelő

Az ősszel sokan jöttünk össze az ország minden tájáról Északmagyarország kulturcentrumában, Egerben, hogy házánk egyik jelentékeny zenei tényezőjét: az egri Dalkört 50 éves jubileuma alkalmából ünnepeljük. Az ünnepségsorozat első szabad félóráját arra használtam fel, hogy nagy betegünkkel, Járosy Dezsővel, az irgalmasok kórházában tisztelgő látogatást tegyek. Nemrég még a pesti idegklinikán szoktuk volt őt meglátogatni. Minden ily alkalommal nála szokatlan élénkséggel és nagy bőbeszédűséggel tárta fel előttünk reményeit, céljait és színes terveit. Egerben ezeknek a beszélgetéseknek a továbbfűzése járt az eszemben, amikor betegszobájának küszöbét szorongó szívvel átléptem.

Annál inkább megdöbbenett aztán az a szomorú látvány, amely elé tárult. Egy fekvő beteghez vezettek, akiben memóriám bármilyen megerőltetésével sem voltam képes egykori délceg tanáromat és későbbi jóbarátomat megismerni. A beteg mereven nézett a túlzott használatból csomókba gyűrődött breviáriumba, a jai gépiesen zoltárokat mormoltak. De azt könnyen meg lehetett róla állapítani, hogy a világra nézve: lelke nem volt már otthon. Hiába figyelmeztették őt a jó irgalmasrendi páterek a látogatójára, hiába szóltam hozzá a régi hangon, imádkozó álmódzásában őt már semmi sem zavarta.

— Tegnap igen súlyos rohama volt, de még pár napig kibírja, — sugta oda nekem a páter. Kábult fejjel rajzoltam keresztet hüvelykkel a beteg homlokára és az Isten csodálatos utjai feletti megadó megdöbbenéssel támolyogtam ki a kórházból. Két napra rá Járosy Dezső meghalt.

Ki volt nekünk Járosy Dezső? Hogy erre megfelelhessünk, az utóbbi három évtized magyar egyházi zenéjén kell rövid áttekintő szemlét tartanunk.

Járosy neve először az Országos Magyar Cecilia-Egyesület régi lapjában: az Egyházi Zeneközlöny-ben bukkant fel a század elején. Ekkor még teológus volt, majd pesti hitoktató lett. Tanítóirányú cikkei az orgonálásról, a gregorián korálisról, történelmi és esztétikai kérdésekről rövidesen széleskörű érdeklődést váltottak ki és írójuk nevével ettől kezdve mind sürűbben találkozunk nem csak zenei és hitbuzgalmi folyóiratokban, hanem a napi sajtó hasábjain is. Neve, mint zeneirő, rövidesen igen jó csengésűvé vált.

Az egyházi zene szeretetét — kántorcsaládból származván — hazulról, a hamisítatlan cecilián elveket pedig már mint papnövédeknek, közvetlen környezetéből volt alkalma magábaszivni. A zeneakadémián néhai Koessler Jánosnál végzett orgona- és zeneszerzési tanulmányait is igen jól tudta kamatoztatni. Nem csoda, ha Járosy így már igen fiatal korában egyházzenei tekintélyé nőtte ki magát. Szükség volt rá, sokfelől vették igénybe és rövid időn belül általánosan ismert, de egytől igen sokfelé lefoglalt és nagyon elfoglalt ember lett belőle.

1906-ban püspöke a temesvári székesegyház karnagyává nevezte ki. Sok, jelentékeny egyházi kompozíciónak magyarországi első bemutatója: a temesvári székesegyház kórusa volt. Rövide-

sen az Egyházi Zeneközlöny szerkesztője és az Országos Magyar Cecilia Egyesület igazgatója lett. Mint Cecilia Egyesület-i igazgató Járosy bámulatos agilitást fejtett ki. Járt, utazott, beszélt, prédikált, tanított, buzdított, irt, muzsikált, adminisztrált és látított a jobb egyházi zene, a ceciliánus eszme szolgálatában. Fáradhatatlan volt orgona- és egyházzenei hangversenyek, valamint papi gregorián- és kántortanfolyamok rendezésében. Tudatos előrelátással és muzsikuskonál egészen ritka tapintattal bogozgatta ki az egyesületi élettel velejáró kisebb-nagyobb gordiuszi csomókat.

Járosy szerkesztői tisztének kezdőévei egybeesnek a vatikáni korális kiadványok megjelenésének idejével. Hogy ezeknek szakszerű ismertetésével és fá-

radhatlanul lelkes propagálásával mily elévülhetlen érdemeket szerzett magának nálunk Járosy Dezső, azt valóban csak ma látjuk és csak most tudjuk értékelni.

1909-ben püspöke a temesvári papnevelőintézet alkormányzójává nevezte ki. Napi munkája ezzel erősen felszaporodott, de viszont az új állása kapcsán nyert anyagi bázis sok — eddig kielégítetlen — zenei vágyát engedte teljesedni. Ettől fogva gyakran utazott a külföldre, zeneünepségeken, kongresszusokon vett részt és a korálist az ősförásoknál, az olasz és német bencéskolostorokban tanulmányozta. 1910-ben a magyar zeneakadémia tanára lett. Nagy lelkesedéssel és munkakedvvel töltötte be új hivatalát is.

A leromlás és elmulás tünetei jelentkeznek

A most következő esztendőben sokfelől jövő impulzusok hatásaként irodalmi tevékenysége túlzott nagy mértékben felfokozódott. Sajnos, a kvalitás rovására. Rengeteg cikkén kívül egymásután jelentek meg nagyobb tanulmányai és könyvei. Mintha sok évtizedes mulasztásunkat az egyházi zeneírás, kritika és esztétika terén mind ő maga akarta volna pótolni. Tulokat markolt.

Sok energiát fektetett be két kedvenc ideája: az egyházzenei iskola megszervezésének és magyar szent énekeinek egységesítésének propagálásába. Mind

a két tervét a háború törte derékon.

1917-ben Zenei Szemle címmel egy igen nívós és tartalmas zenekritikai és tudományos lapot indított meg, majd 1922-ben Járosy ismét jelentkezett egy új zenei folyóirattal, az Egyházi Zene-művészettel. Ez a lapocska azonban, annak ellenére, hogy 4 esztendeig élt, évi 1—2 számával a tengődés, a leromlás és elmulás minden szimptomáját magán hordta.

Am ugyane jelek rövidesen már a szerkesztőjén is meg voltak állapíthatók. Súlyos idegbajjal vitték Pestre a

Moravcsik-klinikára, ahol kiváló orvosok körülbelül fél éven át mindenképp igénybevettek, amivel csak a tudomány ezidőszent rendje hogy őt irasztalának, kórusána tetrájának és nekünk visszaadja minden kísérlet kudarcot vallott. A orvosok gyógyíthatatlannak deklarálta betegségét. Így tehát a klinikán bál célja a kezelésének nem is volt, az egyházi hatósága intézkedésére menthetetlent, az egri irgalmasok kórházába szállították. Erős szervező még két évig küzdött az alatti gyilkos kórral, míg végül is ez gy

Járosy Dezső ragyogó elme, Irtollu, nagy képzettségű, széles látó univerzális intelligenciájú pap volt az egyházzenei intranzigensen a Proprio alapján állott, de a törvény nemcsak a betűjét ismert, hanem szellemével is át- meg átítatta. Az egyházzenei törvényeket pedig csak tanította, hanem meggyőző vállalta és erejétől telhetőleg, sőt tulmenőleg meg is valósította. Dezső példát mutatott rá, hogy a sóprút kézbevenni, hogyan kell és hogyan lehet porlepte kórusok gyogyó tisztára seperi: nagyobb verés nélkül.

Járosy Dezső hiányát ma a magyar egyházzene összes terein érzék fájlaljuk.

A zsurnál

modern intézménye pompás újítása gos filmnek. A műsor előtt leperget rövid konferánsz, amelynek keretén azután az aktualitások elcsinnadrat a néző előtt. Érdekes elgondolkoz ilyen zsurnál valószínűleg után azor tulajdonképpen mi is jut majd a mulva ükunokáinknak eszébe, ha e hancs hradót lepergetnek előtte. jainkról valószínűleg a következő fo lehetnek. Franciaország: elegáns, urak kiállításokat nyitnak meg, hiv magaslatán álló fajmének tulajdon cvikpuszit váltanak és valamit mellükre. Németország: Fényes és és fantasztikus népviseletbe bujtato zenekarok hazája. Egyebekben ped ember szokott az utcákon járni, ah lovasrendőrök kergetnek — ez valós az egykori parforce-vadászatok dem zált formája. — Amerika: lapátfogv berek egymás kezét rázzák és közve örültek hatalmas néptömeg ujongása pette gyilkolják egymást kemény bő segítségével, miközben minden tíz lő földhöz vágják egymást és kölcső pájslijukat tapossák ki. Anglia: szo férfiak csengő katonamuzsika h mellett lépkednek el soktornyu előtt, oldalt májbajosképi uriember sen szalutál. Esetleg ifju jampec a valami forgalmas utcán, miközben teg nő hisztérikus sikolyok kíséretét teget neki. Északi államok: molett h paradicsoma, akik nem tekintve tes mes formáikat, népzene hangjaira táncot járnak, háttérben pipázó, férfiakkal. Vagy öles uriemberek, bamba mosollyal bámulnak a len Olaszország: hatalmas szájj, amelyhe pasz fej és két hadonászó ököl tar Előtte rengeteg apró emberke, akik él zsvajjal emelgetik jobbkezüket. Spe ország: mosdatlan, mezitlábás suh gépfegyverekkel szórakoztató társa kot művelnek. Közöttük autóban bajuszu urak közlekednek, akiket felv ünnepelnek, vagy abcugolnak. Több mot nem igen szerepelt a hiradó, ükunokáinknak sem lesz rólunk tudos de szükségtelen is, mert ennyi éppen ahhoz, hogy az embernek felfordul gyomra, még száz év mulva is.

DORNHELM JENŐ

Timișoara, Tőzsde-utca

Erdély és Bánát legnagyobb
női divat és textiláru
nagykereskedése

A segesvári selyemgyár lerakata

Detail eladás!

Engros árak!

Cégem különlegessége:

Teljes menyasszonyi kelengyék

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY TÉR
4. SZÁM

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 70, negyedévre 200, félévre 350, évente 750 lel. — Külföldre: havonta 100, negyedévre 290, félévre 560, évente 1110 lel, vagy egyenlő értékű valuta. — Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, évente 600 lelit fizetnek.

Telefon:
2-52 este 10 óra után 14-69
vagy 2-42

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Temesvarer Zeitung“ nyomda
nyomása.

Felgyulnak

ma este a gyertyák a karácsonyfákon. Akinek házában ott lesz a szeretet fája, gyertyás karácsonyfa, gondoljon arra, hogy évek óta nő azoknak a száma, kiknek karácsonya fekete még akkor is, ha odakint hó borít mindent. Hány olyan család van, ahol tavaly még állítottak karácsonyfát, de ez idén már nem telik rá! Hány család van, ahol nemcsak fekete a karácsony, hanem hideg is, mert a szoba kályhájában nem duruzsol a barátságos tűz! És hány olyan család van, ahol még a konyha tüzhelye is hideg és nem fő meleg étel karácsony ünnepére! Olyan szomorú, olyan vigasztalan, olyan szegény arca a karácsony még nem volt az emberiségnek, mint a mostani. A nyomor mérhetetlen, az inség óriási. A szeretet ünnepén minél több szeretetre van szükség. Nem érzélgős szeretetre, hanem cselekvő szeretetre. Olyan szeretetre, amely támogatást nyújt annak, akinek semmije nincsen. Ha kevesünk van, adjunk keveset. De adjunk. Karácsonykor legyünk jók szerencsétlen embertársainkhoz és legyünk olyan nagyon jók, hogy ebből a jósból az ünnepen túl a közelítő nehéz hónapokra is maradjon.

BOLDOG KARÁCSONYI ÜNNEPEKET KIVÁNUNK a Déli Hírlap minden előfizetőjének, olvasójának, minden tudósítójának, hirdetőjének és barátjának. Az ünnepekre való tekintettel a Déli Hírlap legközelebbi száma szerdán korán reggel a rendes időben jelenik meg.

— **Létics** szerb püspök Temesvárot. Létics György dr., a bánsági szerb egyházmegye püspöke, ma reggel Temesvárra érkezik. A püspök vasárnap délelőtt a belvárosi szerb székesegyházban nagymisét mond, melynek keretén belül pappá szenteli a sárafalvai születésű Ivanov Ljubomir végzett teológust. A püspök látogatását a temesvári szerbség nagy örömmel várja és Létics György dr. el fog látogatni romániai tartózkodása alkalmából a szerbeklakta bánsági falvakba is.

— **Bethlen Margit** grófnő visszatér amerikai utjáról. Bethlen Margit grófnő, Bethlen István gróf volt magyar miniszterelnök felesége, most tért vissza második amerikai körutjáról, amely két hónapig tartott. Bethlen grófnő a magyarlakta vidékeken felolvasásokat tartott és megállapította, hogy az amerikai magyarok között egyre inkább terjed a munkanélküliség.

— **Temesvári kereskedő üdvözlése.** Müller Adolf, a temesvári kereskedőtársadalom általános tiszteletnek örvendő tagja, most töltötte be nyolcvankettedik születésnapját. A magas kort elért kereskedőt, akinek a temesvári piacon évtizedeken át volt üzlete, születésnapja alkalmával sokan őszinte szerencsekívánatokkal keresték fel.

Svábhegyi Szanatórium
Magaslati dőlés
gyógyintézet.
Már napi 18 P-ért
a legelőkelőbb környezetben legtökéletesebb sanatóriumi ellátást nyújt

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenté: Csendes, ködös időjárás várható lényeges hőváltozás nélkül. Temesvárot továbbra is tartott a borulás, amely egész Románia fölött terpeszkedik. A hőmérséklet a nulla alá szállott. Tegnap reggel négy, délben két fok hideg volt.

— A kisebbségi iskolák vezérfelügyelője Temesvárott. Pteancu Sándor dr., az Erdély-bánsági kisebbségi iskolák vezérfelügyelője, Temesvárra érkezett és a Banatia hatodik osztályát vizsgálta felül. Hír szerint a látogatás az intézet további nyilvánosságá jogával áll összefüggésben.

* **Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét a Fortuna divatnagyrúhához állandó karácsonyi kirakatiállítására.** Gyárvaros, Kossuth-tér.

Tüzifa Kóksz Kőszén Faszén Brikette
és egyéb tüzelőanyagok legolcsóbban beszerezhetők
Steiner Sándor
tüzelőanyagkereskedésében, József, Hunyadi-ut 50. Telefon 10-12

— **Évek óta valóságos jótétemény** a betegeknek az **Urodonal**, amely a rheumatizmust, köszvényt, érelmeszesedést, zsabát, neuralgiát, migrent, elhárjasodást és egyéb bajokat enyhíti, vagy teljesen meggyógyítja. Ezzel a magyarázható az Urodonal nagy hírneve és a sok százezer ember hálája, akiket a csodás szer meggyógyított.

— A **ronáci Haladókör** vasárnap este nyolc órakor a Szeles-féle teremben előadja a Tommy és Társa című háromfelvonásos operettet. Közreműködnek a Dóczy lányok, Beno Emilné, Mayer József, Hévízi Mancsi, Hanusz Félix, Springhardt Elsa, Mayer Laura, Szántó Lajos és még sokan. Az előadást Dóczy Lajos rendezzi, míg a táncokat Pettkó Uci táncnánő tanítja be. Előadás után tánc.

Karácsonyra vegyen jót és adjon hasznosat!

Ezért csak a

FORTUNÁBAN

vásároljon

Araink hihetetlen olcsók! Győződjön meg

Gyárvaros, Kossuth-tér.

— **Faur Zsófia** a jótékonyág szolgálataiban. Az állami gyermekmenhelyen bőségesen folyt le az idei karácsonyfaünnepély. Faur Zsófia, a jótékonyágáról ismert urinő, aki tizenkét esztendő óta rendezzi az állami gyermekmenhelyen ezeket az ünnepeket, nagy és díszes karácsonyfát állítottatott föl a menhely nagytermében. A karácsonyfa alatt rengeteg ajándék volt és pedig sok édesség, cukor, gyümölcs és ezenkívül ruhanemű és egyéb gyakorlati ajándék. A karácsonyfaünnepélyen az ajándékok kiosztását szép műsorú előadás előzte meg. A karácsonyfa ünnepélyen számos előkelőség vett részt.

* **B. Roth Olga** kozmetikus, Belváros (Szt György-tér sarok, Deutsches Haus), legmodernebb elektromos soványító massage kezelése rövid idő alatt kiváló eredményeket mutat fel. Érdeklődőknek szívesen nyújt díjmentesen felvilágosítást minden kérdésben.

— **Meggyilkoltak és kiraboltak egy lelkész leányával együtt.** Fontine Vitel, izmailgyei község lelkésze, Stefanescu Ilie leányával együtt kocsin Izmailba igyekezett, hogy ott tanuló gimnazista fiát hazahozza. Háromezer lei volt nála, ezenkívül háromszázötven kiló kukoricát is vitt be eladásra. A lelkész azonban sem Izmailba nem érkezett, sem haza nem tért. A csendőrség két napig hiába kutatott utána, míg tegnap reggel egy munkás a mezei kútból vizet akart meríteni és ott találta a lelkész és leányának holttestét. Ismeretlen tettesek mindkettőt megölték és kirabolták és azután elmenekültek. A csendőrök nyomoznak.

— **Aranymadár.** A Gyárvarosi Katolikus Ifjúsági Egyesület karácsony első napján bemutatja, a második napon pedig megismétli az Aranymadár című operettet, amely Zerkovitz Emil legsikerültebb műve. Mindkét előadás délután négy órakor kezdődik. Az előadások a legdrágább jegy huszonöt lel ruhatárral együtt.

— **Karácsonyi ünnep Végváron.** A végvári református nőszövetség ma délután tartja nagyszabású karácsonyfaünnepélyét az elemi iskola nagytermében. Az ünnepély keretén belül Orth Imre református lelkész beszédet mond, majd a növendékek különböző szavazatokkal és előadásokkal szórakoztatják a közönséget. Végül kiosztásra kerül több mint 300 szeretetadomány, a szegénysorsú gyermekek meleg ruhát és téli sapkát kapnak. Karácsony vasárnapján délután Toth Pál vendéglőjében nagy karácsonyi iskolaünnepélyt rendeznek, amelynek műsorán román és magyar szindarabok vegyesen szerepelnek.

A BORBÉLYOK KARÁCSONYI MŰSORA. A munkaügyi miniszter rendelkezésére borbélyüzletek karácsonyi műsorát és kedden csupán délelőtti órákban nyitva. Üzleteiket déli tíz órakor zárják ezeken a napokon.

A PALACE-BÁR karácsonyi műsorát szociális változatosságban pártizárat igér. A Sybaris-tró többi szám új produkció teljes ilkeltenek. Ne felejtse el Szilveszter a Palaceban asztalt lefoglalni.

— **Tűzvész tömeges emberhalál** kigara japán városban tegnap támadt, amely a nagy szélben rohamterjedt. Több száz ház hamvadt el. A tűzoltóság még mindig nem tudta a lámpa megfékezni. A tűznek eddig tizenhottját és több száz sebesültje van. Hember eltűnt.

— **Magyar Népnaptár** úgy tem mint vidéki elárusítóknál 20 leiert k

* **Konyhaberendezési tárgyal** pacca evőeszköz és asztali tárt finom acéláru melyen leszállított kaphatók Scherter vaskereskben, Temesvár, Belváros.

— **Bélnyehesség, a máj és az e** bántalmi, gyomor- és bélhurut, eres bajok esetén a természetes „József” keserűviz gyorsan és fá nélkül megszünteti a hasiszervek sát. Sok esztendei kórházi tapá igazolja, hogy a Ferenc József viz nála a bélműködést kitűnően sza za. A Ferenc József keserűviz g szertárakban, drogériákban és í üzletekben kapható.

* **Orvosi hír.** Dr. H á r y P. fo rendel Belváros, Zápolya-utca 3.

Télisportszezon Steierlak

Kitűnő sí- és rődlipák

Elsőrangú olcsó ellátás. Sík és rődlik a fürdőigazgatóság olcsón vehetők és kölcsön kaphatók. Hőviszonyokról és minden más tudnivalóról készséggel ad felvilágosítást

a siegelyt és a fürdőigazgatóság Steierdorfön (Telefon 10-12)

* **Jó ellátás, kényelem, gondossá dapesten a Park-nagyszállóban Keleti pályaudvarral szemben. Le tott árak. — E lap előfizetőinek 2 zalékos engedmény.**

boldog karácsonyi ünnepeket kíván és meghívja a t. közönséget az idény legnagyobb slágeréhez, amelynek bemutatója egyben romániai premier

Tivoli

Császárkeringő

Zenéjét írta Johann Strauss, cs. és kir. udvari zeneigazgató.

Közreműködnek a legkiválóbb német művészek:

Michael Bohnen, Lee Parry, Gretl Theimer, Paul Hörbiger, Anton Pointner.

100 százalékos német beszélőfilm.

Monopol: Fortunafilm, București.

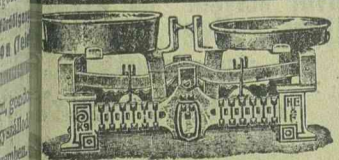
PEK KARÁCSONYA. A temesvári vásárnap és hétfőn nem dolgoznak, a legközelebbi friss kenyérsütés lesz a karácsonyi ünnepek miatt. A pékeknek tehát érdeke, hogy szombaton estezre be két napra szükséges kenyeret.

A Józsefvárosi Magyar Párt a szocialisták. A Magyar Párt temesvári tagozata minden esztendőben gondolkodik a szociális kérdésekre és karácsonykor sohasem felejt meg róluk. Az erzsébetvárosi Józsefvárosi tagozat — miként az erzsébetvárosi tagozat — nagy számú magyar iskolásoknak ruház fel, tegnap délután pedig a Józsefvárosi tagozata gyakorlatilag a karácsonyi jótékonyágát. Ez a tagozat ruház föl gyermekeket, mert a szociális helyzet foglalkoztatja a Józsefvárosi tagozatot különböző asztaltársaságban és minden járulnak hozzá szegény iskolások gyermekeinek felruházásához. Ehez a Józsefvárosi tagozat szegény iskolások részét részesít ségélyben, akiknek pénz, fát és lisztet juttat. Ez az erzsébetvárosi tagozat segélyezett a Józsefvárosi tagozat megajándékozás, amelyen Kócskó dr. mondott beszédet a magyar nemzetéről, tegnap délután ment

antialkoholisták az ideai szocializációs munkájukat ismét az ipari épületének nagytermében tartják meg. A rendezőség azon fáradozik, hogy a vendégeknek idén is kellemes szórakozást nyújtson.

Szövet
legszébb és legpraktikusabb
karácsonyi ajándék
a legnagyobb választékban és
legolcsóbban kapható
Bong & Schneider
Temesvár, Belváros, Szt. György-tér,
róm. kat. püspöki palota.

gugosi városi főorvos jubileuma.
A dr. Aladár dr., lugosi városi főorvos
ma ünnepelte orvosi működésének
ötvenötödik évfordulóját. Barátai
előzőleg meleg ünneplésben részesít-
ték a Dácia-szálloda különtermé-
sében vacsorát rendeztek tisztele-
telül az első pohárfelkőszöntőt Be-
nó dr., vármegyei főorvos mond-
ta el. A tiszteletdíjat a lugosi orvosok és
a városi orvosok ajándékták, egy művészi
ezüst plakettet. Leitner Mik-
sa orvosok és Turcu Jenő a
városi orvosok nevében szólaltak fel, az
erzsébetvárosi tagozat a legjobb hangulatban
szórakozott együtt.

ARMANN EDE és FIA
mérleggyárosok

Temesvár IV.,
Bonnáz-utca 17 20.

Telefon 392.

mindennemű mérlegek

és súlyok raktáron.

szakszerűen és olcsón
vállalunk.

Karácsonyfaünnepély a dohánygyárban. Ma délután a Dohánygyári igazgató tegnap délután karácsonyfaünnepélyt rendezett a dohánygyárban működő napközi gyermekotthon és elemi iskola növendékei részére. A hatalmas és szépen díszített karácsonyfa előtt lezajlott ünnepség műsorán énekek, szavalatok és táncok szerepeltek, végül a gyermekek előadtak egy karácsonyi játékot. Százhetvennyolc gyermek kapott különböző ruházati cikkeket.

Az egységes kenyér ára a vidéki városokban. A kereskedelmi és ipartügyi minisztérium mellett működő spekulációbizottság ülést tartott és az egyes városok és a pékek közti nézeteltérésekkel foglalkozott, amelyek az új kenyérárakkal kapcsolatosan támadtak. A bizottság Bukarest számára az egységes lisztből sült kenyér árát különként kilenc leiben állapította meg. A vidéki városoknak a bizottság meghagyta azt a jogot, hogy az ottani buzaárak arányában állapítsák meg az egységes kenyér árát. A miniszteri rendelet értelmében az egységes lisztet lehet husz százalék erejéig rozsliszttel, árpaliszttel, vagy burgonyával keverni, amelynek árát azonban megfelelően alacsonyabban kell megszabni.

A temesvári kereskedelmi utazók egyesülete december 26-án, hétfőn délután tíz órakor a Dóm-tér 1. szám alatti egyetemi helyiségben tartja évi rendes közgyűlését, amelyre a tagokat ezúton is meghívják.

Fiatal leány tragikus halála. Néhány nap előtt súlyos baleset érte Bálint Erzsébet tizenhárom éves leányt, aki szüleiivel a módosi hídnál felépült új telepen lakott. A kisleány revolverrel játszott, amely elsült és a golyó Bálint Erzsébet fejébe fúródott. A megsérült leányt akkor a kórházba szállították, ahol kinos szenvedés után meghalt.

Elhunyt resicai vállalkozó. Schwartz Henrik, resicai vasutépítési vállalkozó, hosszas szenvedés után hetven éves korában elhunyt. Schwartz József temesvári kereskedő és Schwartz Sándor resicai kereskedő az elhunytban atyjukat gyászolják. Temetése tegnap ment végbe öszinte részvét közepette.

Szabadon bocsátott munkások. A Gyapjuipar munkásainak tüntető felvonulásával kapcsolatban a rendőrség le tartóztatta Sveta Danila munkást és Szimin Teréz munkásnőt, akik a tömeg vezetői voltak. Mindkettőt kihallgatták és tegnap szabadon bocsátották.

Begovits tánciskolában

Belváros, Jenőherceg-utca 20. új táncanfolyam nyílik január 2-án, hétfőn. Tanórák: hétfőn, szerdán és pénteken. December 25. és 26-án, vasárnap és hétfőn d. u. 5-től este 12-ig műsoros táncgyakorló óra.

Mindenki váltsa ki személyazonosságát. Temesvár város vezetősége tudomására hozza a polgárságnak, hogy a január 14-iki községi választásokon a szavazás már az új személyazonossági könyvecskék alapján történik. A város vezetősége ezért felszólítja azokat a városi polgárokat, akik személyazonossági könyvecskét még nem váltották ki, hogy január első feléig okvetlenül váltsák ki, mert eddig az időpontig a személyazonossági könyveket díjtalanul állítják ki. Jelentkezni hétköznapokon délután 4-7 óra között, vasárnap és ünnepnapokon pedig délelőtt 8-12 óra között lehet a városháza első emeletén levő 22-24. számú irodákban. Azok a választók, akik nem váltják ki a személyazonossági könyveket, büntetésnek teszik ki magukat.

FOG húzás, tömés
koronák 22 karátos aranyból
goldin koronák, fehér fogak

Garantált elsőrendű munkát
50 százalék árenged-
ménnyel készítek.

Asszonyom!

Férjének karácsonyi ajándékul
vegyen ing- és pijamaanyagokat a

FORTUNÁBAN

Óriási választék a legolcsóbb minőségtől a legfinomabb divatkülön-
legességig.

Maradékot féláron!
Gyárvaros, Kossuth-tér.

A nő és problémája

Jeta: Bechere H. Jolán

A modern nőmozgalomnak sokat hangoztatott jelszava a nőemancipáció, vagyis a nő felszabadítása az úgynevezett rabszolgaságból, a férfiuralom elleni jogokért harcoló, parlamentben és közhivatalokban helyet követelő feminista szüffrazsettek; ma, éppen ma, komolyan gondolkodóba ejtik józanabb részét az emberiségnek.

Mint asszony és mint anya, mint a létfenntartásért küzdő, akadályokba ütköző, előítéletektől sokat szenvedő asszony, időszerűnek, aktuálisnak találom, hogy ne csak aggódó figyelemmel kísérjem, de fölemeljem szavát azon asszonyoknak, anyáknak, akik aggódó félelemmel, könnytel szemekkel néznek gyermekeik, kiváltképpen leányaik jövője elé.

Ez az egész összeroppanás, balvégzet felgyújtó, nagy, minden idegszálát megfeszítő munka, harc a parlamenti, törvényhatósági jogokért, a nők problémájának megoldott, de ki nem dolgozott, félreértett, félremagyarázott irányadása, a nőnek egy megbecsülhetetlen, jövátételten ballépésének a következménye. A nő félreértette életcélját, félreismerte igazi nagy hivatását. Amikor helyet követel, kér magának a férfi helyén, ugyanakkor, amidőn kiszakította, kiszakítani vélte magát az úgynevezett rabszolgasorsból, ugyanakkor teljesen odadobta magát a férfinak prédául.

Az a nő, akinek felséges hivatás adódott, az a nő, aki bizonyos fokkal magasabb szinten áll és kell állania a férfi fölé, ez a nő, a ma modern nője, ez a ma bukik-botlik és ha idejében észre nem tér, teljesen elsüllyed.

A nő, az asszony, az anya, akire olyan súlyos felelősségteljes, de ugyanakkor felséges hivatás vár, ma-holnap közprédává lesz, mert azzá tette magát. A mo-

dern nő, aki feléberdvé, magára eszmélve az első kábultságából, ahelyett, hogy önönmagát megvizsgálta volna előbb, sietett vesztébe rohanni... Ki felel érte? Ti, anyák, egyedül csak ti! Ti vagytok okai ennek a felborult világ-nézetnek, ti vagytok okai a világ vesztésének, az emberi nem süllyedésének, romlásának! Ti, akik könnyű szízzel helyre tudnátok igazítani a világ békés képét, akik sok százezer éhes szájat be tudnátok tömni, akik sok százezer munkanélkülinek vissza tudnátok adni a kenyerét, akik sok százezer kicsiny árvának anyát tudnátok pótolni, egyedül ti vagytok felelősek; felelősek a romlott férfinemért és felelősek a süllyedt női erkölcsért!

A vád súlyos, de igaz! Térjete magatokhoz. Ismerjétek meg önönmagatokat, a ti saját éneteket, figyeljetek befelé, lelketek elrejtett zugába.

Ne legyetek rabszolgák! Hiszen a nő a Teremtés kezdetén kiegészítő, egyenlő fele volt a férfinak és erre emelte vissza és erősítette meg a krisztusi szeretet.

Nők, asszonyok, anyák, tudjátok-e milyen nagy hatalom van a kezeitekbe letéve? A mai modern emancipált nő nem az az alkotóják, akik maguknak helyet követelnek a közhivatalokban. Ez tévedés, ezt csak az ultramodern nő teszi. Az igazi női nagyság felismerve a helyzet kritikáját, siet is segíteni ott, ahol csak tud, mert tudatában van az ő természetes hatalmának és tudja azt, hogy a férfinak reá fölfelé kell tekinteni és nem lefelé. Azért ébredjen a téves irányt követő nők csoportja is és osszefogva, közös erővel öntudatos munkával legyűnjön rajta, hogy ezt a testben-lelkében elkorcsosodott emberiséget jobba átfórmálva, egy szebb, egy tökéletesebb generációt adjunk a világnak.

Az iglói diákok Resicán. A resicai Református Dalárda vasárnap este az Oltenia-teremben színrehozza Az iglói diákok című operettet. Az előadást a Resica-művek bányászzenekara kíséri zenével. A rendezői tisztelet Elekes Károly látja el. A jövedelmet jótékony célra fordítják.

Tarka délután a Besseney-telepen. A Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület Besseney-telepi tagozata a Kisodai Magyar Dalkör közreműködésével hétfőn, karácsony másodnapján, délután négy órai kezdettel a Hegedűs-féle színházteremben tarka délutánt rendez kitűnő műsorral. Műsor után tánc reggeliz. A zenét a Kisodai Magyar Dalkör zenekara szolgáltatja.

* Ha szereti egészségét, csakis természetes vegytiszta buziási szénásvával telített „HERCULES” szikvízből igyék. Cím: Hercules szikvízgyár, Temesvár-Erzsébetváros, Str. Jon Vasii (Rezső-utca) 1. szám. Telefon: 20-22.

Nem az alkohol, hanem a részegség ellen kell küzdeni. Roosevelt, az Egyesült-Államok új elnöke kijelentette, hogy a prohibíciót meg kell szüntetni és Amerikában újból meg kell engedni a szeszfogyasztást. Ez nemzetgazdasági szempontból is fontos, mert az állam részére új jövedelmeket biztosít, ezenfelül pedig a szeszgyártás sok embert foglalkoztat. Szerinte Amerikának nem a szesz italok, hanem a részegeskedés ellen kell küzdenie.

DEUTSCH MUSSA
diplomát dentist
III., Bútv. Carol (volt Hunyadi-u.) 14.

Kubán Endre mesél a színházban. A temesvári magyar színház ma délután a gyermekek részére előadja a Hamupipőke című mesedarabot. A szerepeket a színház legjobb művészei és művésznői alakítják. Külön örömet szerez a színház a gyermekeknek azzal, hogy felkérte Kubán Endrét, az ismert meseíró, hogy a gyermekeknek karácsonyi meséket mondjon. Kubán Endre szívesen vállalkozott erre és úgy az előadás előtt, mint pedig az egyes felvonások között karácsonyi és egyéb bűvös-bájos meséket mond kis barátainak, akiket meg akar szavaztatni arra vonatkozólag is, hogy mit hozzon nekik a Jézuska. Azok a gyermekek, akik azt akarják, hogy Kubán Endre megsugja a kívánságukat a Jézuskának, kérjék meg szülőiket, hogy ma délután négy órakor vigyék őket a színházba.

A doltai Magyar Nőegylet karácsony első napján a Bellavista-szálló nagytermében jótékonyági tombolát rendez, melynek nyereménytárgyai megtekinthetők a Berecz-féle üzlet kirakataiban. Rusz János gyáros elnöklése alatt működő Humanitas asztaltársaság ötven gyermeket ruházott fel megható ünnepség keretén belül, az ünnepséget Bapert Lajos kanonok szavai vezették be, majd a gyermekek szavallatokkal és énekszámokkal köszönték meg az irányukban megnyilvánuló szeretetet.

Karácsonyi vásár!
Ékszerek, órák,
dísz tárgyak
óriási választékban legolcsóbban
Iritz Hermann
Temesvár I. Hercy-utca 6.

A posta megbírságot egy lapot. A posta vezérigazgatósága autonómjoga alapján harmincezer lei bírsággal büntette meg az egyik erdélyi lapot. Az illető lap kiadóhivatala vidéki újságpéldányait bizományosa által kézbesítette ki az előfizetőknek és nem vette igénybe a posta szolgálatát és a lapokra nem ragasztottak bélyeget. A lap a bírság ellen a törvényszékhez felebbezett és cukorkát.

Butorszövet

Butorplüss

Recamierszövet

Paplanselyem

Herzog Péter & Tsa
mechanikai butorszövetgyár
lerakatánál:

IV., Bulev. Carol

(Hunyadi-ut) 11.

A külvárosok karácsonyi istentiszteletei. A katolikus székesegyház karácsonyi istentiszteleteinek sorrendjét már közöltük. Az egyes városrészek plébániatemplomaiban az istentiszteleti rend a következő: Az Erzsébetvárosban karácsony mindkét ünnepén délelőtt kilenckor nagymise, az első napon német, a másodikon magyar szentbeszéddel. Ugyanez a nagymisek és prédikációk rendje a Józsefvárosban is. A Gyárvárosban a két ünnepén a nagymiséket délelőtt féltizkor, a Mehalában tíz órakor és a Belvárosban tizenegy órakor tartják. Ebben a három városrészben az első napon magyarul, a másodikon németül prédikálnak. Ma éjjel tizenkét órakor valamennyi temesvári katolikus templomban éjfél misét tartanak.

A jegybank szünete. A Nemzeti Bank és fiókjai máától kezdve egészen december 23-ig zárva maradnak. Mindazonáltal váltóprolongálások ma is eszközölhetők. Ugyanennyi ideig tartanak zárva a börzék is.

Pusztulóban a nagybányai festőtelep. A nagybányai európaszerter ismert festőtelepet a megszűnés veszedelme fenyegeti. A festőiskola és a műterem-ház dűledező állapotban van, mert a művésztelep már évek óta nem kapta meg az állami támogatást és az épületeket nem lehetett kitaratorni. Ha hamarosan nem fognak hozzá a javítási munkálatokhoz, úgy az épületek összedőlnek. Mikola András, a nagybányai művésztelep vezetője, most Kolozsvárott próbál támogatást találni az épületek helyreállításához.

A kontingentált áruk behozatala. A Temesvári Kereskedők Egyesülete közli, hogy mindazon kontingens alá eső árucikkek, melyeket a külföldön december kilencedike után adtak fel, csak a kereskedelemügyi minisztérium engedélyének megszerzése után szolgáltatathatók ki a belföldi cégeknek. Ugyanez a rendelkezés áll fenn azon kontingentált árukra, melyeket az itteni cégek február 1-ig akarnak az országba behozni. Miután az eziránti kérvényeknek pontos adatokat kell tartalmazniuk, az egyesület kérvényezési mintát készített el, melyet a vállalatok az egyesületben átvehetnek.

Gyilkos kód. A dunai hajózást a sűrű kód miatt beszüntették. Bukarestben is valósággal londoni kód uralkodik, amely a forgalomban számos zavart okoz. Brassó környékén a sűrű kód súlyos szerencsétlenségnek volt az előidézője. Egy csikszeredai autó öt utassal haladt a Tömösi-szorosban, a kód-oen letért az útról és belefordult az árokba. Az autó teljesen elpusztult, Barabás Márton husz éves gyergyószentmiklósi legény a helyszínén meghalt, a többi négy utas súlyos sérüléseket szenvedett.

A Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. értesíti igen tisztelt ügyfeleit, hogy a bank központjánál, valamint fiókjainál elhelyezett összes takarékbetétek kamattételét 1933. január 1-étől kezdődő hatállyal 1 százalékkal leszállítja.

Uraim!

Családjuknak karácsonyra
csak a

FORTUNA divatnagyruházban,
Gyárváros, Kossuth-

vásároljanak!

Szövetek, selymek, vászonárúk, asztalneműk, flanellek, paplanok
a legjobb minőségben, legolcsóbb áron!

Egy nálunk vett ajándék: a legnagyobb öröm

*Szecelem és alkohol irányítják a modern
amerikai icónő alakjait pácatlanul népszerű
regényeiben*

El Amerikában egy fiatal és ügyes írónő, most erősen felkapták magyarul is, Ursula Parrottnak hívják. Ő a newyorki Hatvány Lily, erősen piros kiadásban. Pompásan malackodik ez a hölgy, akinek rövid időközökben már második nagysikerű könyvét hozzák ki magyarul. Persze mondani sem kell, hogy csakugy falja a piac Ursula malacságait, kiadás kiadást követ, szóval nagy a siker. Mit is tud ez a hölgy. Van két vezérmotívuma, az alkohol és az ágy. Ehhez hozzáadja Newyorknak számunkra kissé exotikus éjszakáit és íme a parrotti pompás cocktail: az Exfeleség, a Strangers my kiss. A hősnő, rendszerint tapasztalatlan vidéki bakfis, akit Massachusetts, vagy Newengland — regény szerint változik — szabadít rá a kiéhezett newyorki férfivilágra, ahol azután egyéni adottságánál — szépség, vagy rendkívüli szexuális tudomány — fogva először kiszolgálják fel-Newyorkot, azután férjhez mennek. Borzasztó, milyen jószívűek ezek a parrotti hősnők. Szinte végkiárusítást rendeznek kegyeikből és ami fejlett tisztasági érzéküket jellemzi, minden hajnalban letussolják magukat. Véleményünk ugyan, hogy e művelet este hatásosabb

lenne. Azután határozott vonalra mutatnak az újságírók iránt. Mivel világváros valamennyi férfiát magába hozták egymással, mi férjhez megy egy-egy kéznél talált porterhez. Közben ő maga áll be Szóval, vége jó, minden jó, de nem mindenütt jó a Parrottnak például a csókos Lisbethet, szegfeketi a temetőbe, aznap, ami újságíróval — megint! — mászasságát kellene megtartani. Ilyenle esztendeig azonban az minden három évben egyszer egyjelt Newyorkban töltött, ahol töltötte be — mondjuk — a thszerepét. Végül mindig akkora ság fogja el az embert, hogy önül Petőfinek kell igazat adni, a nál le akart feküdni valamelyikben a Tisza partjára és az akkikissé szabályozatlan folyó alkoholtatott vizét kihörpíteni. Szénés nélkül fogyasztják parrengeteg drinket és nagyokat a Jók még a magzatelhajtó orvosmindenkor jóságos betegápolónő mint a kiadók folyószámláinak oldalai.

78 lelért adunk garantált, hibamentes prima Crepe de Chinet minden színben. Dénes si Pollák nődivatruház, Gyárváros. Telefon 24.

Nagy chanukaünnepély. Mint már közöltük, vasárnap, e hó 25-én délután 6 órakor a temesvári izraelita hitközség kulturelőadásai keretében nagy chanukaünnepély lesz. Az ünnepélyt rövid előadás vezeti be, ünnepi gyertyagyújtással, melyhez az áldóimát Bleyer Elek énekl, míg a Hazamir egyházi dalokat ad elő. Márton Izidor iskolaigazgató méltatja az ünnep jelentőségét, majd Telkes Vilmos liceumi tanuló alkalmi költeményt szaval el. Stein Magda és Neufeld Pál liceumi tanulók héber dialógja után a Hazamir éneke fejezi be az ünnepélyt. Kezdeté pontban 6 órakor a hitközség nagytermében. Szabad belépés, vendégeket szívesen látnak.

A bányai Magyar Párt tagozata felszólítja választójogú delkező összes tagjait, hogy féligazolványaikat feltétlenül válts városházán, tekintettel a közeledtanácsi választásokra.

Legutolsó újdonság
Divat szövetkabát
Divat szőrme kabát
Divat selyem- és trikó
Divat szövet utcai ruha
nagy választékban.
Jaszenszki
női- és gyermekkonfekció
Gyárváros, Kossuth-

Capitol-Mozi: Appolo-Mozi: Concordia-Mozi:
December 25-26-27-28 December 29-30. December 31. Január 1.

WILLI FORST

a legújabb kalandorfilmjében:

PETER VOSS, A MILLIÓK TOLVAJA

németül beszélő és éneklőfilm.

Rendezte: E. A. DUPONT.

Kiegészítésül a legújabb híradó FOX (Angol-osztrák match)

Appolo-Mozi:
December 25-25-27-28

Capitol-Mozi
December 29-

MARLENE DIETRICH

a nagysikerű slágerfilmjében:

A SZŐKE VÉNUSZ

Csodás kiállítás, rendkívül változatos izgalmas
makban bővelkedő nagy zenésfilm.

Kiegészítésül a legújabb Paramount. Rendezte: JOSEF von STERNBERG

Kölgyeim!

Ne feledjék, hogy
kisasszony,
szobaleány,
szakácsnő részére

legszébb karácsonyi ajándékokat a

FORTUNA

divatnagyrúháiban,
Gyárvaros, Kossuth-tér

vásárolják!

ajándék fölül: hasznos, olcsó és a legnagyobb örömet szerzi!

mentették a két aradi orvost a
nyitvány vádjától. A temesvári
bírószakácsnőnek tegnap hirdette ki íté-
letében az érdekes ügyben, amely-
ben a Cucu Vasul dr. aradi fő-
bíró Bodea János dr. aradi ideg-
orvos voltak. A két aradi orvost
szóval vádolták, hogy hamis orvost-
nyitvány alapján elmebajosnak
nyitották és a tébolydába juttatták
a Károly aradi fényképész
képességét, Viczay Arankát. A bírósá-
gban úgy állapította meg, hogy
mindkét helyesen jártak el és ezért
mentette őket a vád alól. Az ítéletet
az tudomásul vette, míg Opri-
véd Viczay Aranka nevében fel-
jelentett be.

olajgyári sztrájk megszűnt. A
Gyár Olea olajgyárban — mint
a munkások néhány napon
sztrájkoltak. A megegyezés
a munkások és a gyár igaz-
g között akkoriban tárgyalások
meg, amelyek teljes sikerrel
és a munkások ismét felvet-
nkát. A gyár üzeme már megin-

már leszállított
olcsó áron
babák, baba-
ocsi, hintaló és
játékárak.
Vagy Vally
Városháza

sztrájkot a matróza halála. Özvegy
Györgyné, született Kögl
a, a magyarországi Nagyszent-
közösségben 79 éves korában meg-
elhunyt urnó özvegy volt né-
György nagybecskereki fő-
rónak. Halálát fia, Tullics
miniszteri tanácsos, Tullics
ezredes és neje, született Szöré-
sáta, leányai Le Gay de Hersfeld
é, született Tullics Irén, csemi-
emiczky Gyuláné, született Tul-
ruszta, Schwarcz Frigyesné, szü-
ullics Anna, testvére özvegy Mol-
osné, született Kögl Julia, vala-
okái, továbbá nagy és előkelő ro-
gyászolja. Holttestét Nagybecs-
szállították és az ottani családi
helyezték örök nyugalomra.

szébb és legolcsóbb
karácsonyi ajándékok
Schubert Sándor
ékszerésznél
Gyárvaros, Szt. György-tér 4.
Déli Hírlap mellett.

halál és a padlásról. Jónét
harminckét éves bogárosi szolgá-
zerencsétlenül zuhant le a pad-
száda házában padlásáról, hogy a
törte és nyomban meghalt. Az
ség megadta a temetési enge-

— Távozó vadásztársasági elnök ün-
neplése. A gyárvarosi vadászok asztal-
társaság a Törökcsászár étterem külön-
szobájában vacsorát adott távozó elnö-
ke, Albrich Frigyes igazgató tiszte-
letére. A vacsorán megjelentek a Huber-
tus vadásztársaság tagjai és a sporthal-
lások is. Az ünnepi beszédet Fehér
Kristóf dr. mondta, majd Puhala
Sándor dr., a Hubertus részéről,
Schrauder György gyárigazgató pe-
dig, a sporthalások nevében üdvözölték
a távozó elnököt, aki meghatottan mon-
dott köszönetet.

— Beszél Ön már európai? Uj, köz-
vetlen tanítási módszer alapján nyílik
meg az európai nyelv tanfolyama Temes-
várott. A nyilvános, díjtalan próbalecke
karácsony hétfőjén, délelőtt 11 órakor
lesz az iparosok szindikátusa helyisége-
ben, Belváros, Jenőherceg-utca 20. sz.
Az órák hetenként kétszer lesznek s a
tanfolyam három hónapig tart. Jelent-
kezéseket a próbalecke alkalmával vesz-
nek fel.

— Francia mintára osztják be a me-
gyéket. A napokban a közigazgatási re-
formmal kapcsolatosan többször szó
esett a megyék számának apasztásáról.
A belügyminiszter környezetéből szár-
mazó információ szerint ezt úgy kíván-
ják megoldani, hogy egyes kisebb me-
gyék élére szubprefektusok kerüljenek
és három-négy ilyen megye képez majd
egy-egy közigazgatási egységet, amely-
nek élén prefektus áll. A belügyminisz-
ter a megyéket a francia departementek
mintájára akarja beosztani.

— A karácsonyi hangulat emelésére
igen t. fürdővendégeinknek a hó 25-én
a kád és gyógyfürdőben „Velosa” fe-
nyőkivonatot díjmentesen bocsátunk
rendelkezésére Neptun fürdő.

Boldog ünnepeket és tiszta vételt
kíván kedves vevőink
Kecskeméti
az R. C. A. rádiókészülékek
gyári lerakata.

— Sztrájk a bohusi posztgyárban.
Brassói jelentés szerint a bohusi posztó-
gyárban sztrájk tört ki. A gyár le akarta
szállítani a fizetést, amit a munkások
nem fogadtak el. A gyárban háromezer-
kétszáz munkás sztrájkol.

A temesvári gabonapiac minden érdek-
lődést nélkülöz. Üzletkötések nincsenek,
árak a következők: óbuza 610—620, uj-
buza minőség szerint 560—570, ótengeri
160—170, újtengeri 130, zab 210, árpa
235, sörárpa 280, napraforgómag 290,
lucerna 26, lóheremag 2200—2400 lei száz
kilónként a bányai feladóállomásról.

A megszűnt Lichtfusz József-féle üzlet (Temesvár-Józsefváros, Bonnáz-
utca 18.) teljes árukészletét megvettem.
Olcsón vásárolhat, amíg ezen készlet tart, mert beszerzési áron
alul árusítom az összes női és férfi divatcikkeket,
kötött- és szövöttárakat.

Rózsa

Józsefváros,
Bonnáz-utca 18.

Férfikalapok óriási választékban. Utibőröndök és kosarak.

Színház

A kolozsvári magyar színtársulat a karácsonyi
ünnepnek alatt hat előadást tart a temesvári
színházban

A kolozsvári magyar színtársulat teg-
nap este a Jóházból való urilány című
Vaszary-vigjátékkal kezdte meg ismét
temesvári vendégjátékát. A kitünő vig-
játék még holnap, vasárnap délután és
hétfőn este is színre kerül. A magyar
színtársulat karácsonyi ajándéka a
gyermeknek, a ma, szombaton dél-
utáni gyermekelőadás lesz, amelyen a
Hamupipóke mesejáték kerül előadásra.
A gyermekelőadást a mozinál is olcsóbb
helyárakkal tartják meg és a legdrá-
gább jegy is csak huszonöt leibe kerül.

Lázás ambícióval folynak a próbák a
vasárnap esti premierre az Ezerjő ope-
rettől. A darab ötletes rendezője renge-
teg meglepetést tartogat a közönség
számára. A bemutató előadásban Kará-
csanyi Ilivel, Fekete Mihállyal, Ihász
Aladárrel és Tompa Bélával az élén a
színház egész operettgyűjtése szerep-
hez jut. Ez az előadás lesz a magyar
társulat parádés operettelőadása, amely
meghódítja Temesvár közönségét. Fül-
bemászó kedves muzsika, ötletes modern
táncok és pazar kiállítás emelik ki az
Ezerjő előadását a megszokott keretből.
Külön érdekessége a darabnak, hogy az
előadás a nézőtérrel folyik és ez meleg

közvetlenséget kölcsönöz az előadásnak.
Az Ezerjő még hétfőn délután és kedd
este kerül műsorra.

A szezon legnagyobb sikere az Irja
hadnagy vigjáték lesz, amely Buda-
pésztől már a századik előadáshoz köze-
ledik. A fordultatos vigjáték kitünő sze-
reposztásban, Földényi Lászlóval, Bárdy
Terézszel és Fekete Mihállyal kerül majd
színpadra.

Műsor:

Szombaton délután 4-kor: Hamupi-
póke. Gyermekelőadás, nagyon olcsó
helyárak.

Szombaton este nincs előadás.

Vasárnap délután 5-kor: Jó házból
való urilány.

Vasárnap este fél 9-kor: Ezerjő. Ope-
rettpremier.

Hétfőn délelőtt 11-kor: Friderika.

Hétfőn délután 5-kor: Ezerjő.

Hétfőn este fél 9-kor: Jó házból
való urilány.

Kedden este fél 9-kor: Ezerjő.

Szerdán este fél 9-kor: Irja had-
nagy (vigjátékpremier).

Csütörtök este fél 9-kor: Irja had-
nagy.

Jegyek az összes előadásokra már vált-
hatók a színház elővételi pénztáránál.

Közgazdaság

A temesvári kereskedők és iparosok megválasztják
a városi tanácsban helyettoglaló képviselőjüket

Jövő évi január hó 2-án lesz a városi
tanács ama jogszerint való tagjának
megválasztása, aki a temesvári kereske-
delmi és iparkamara választóiként sze-
replő idevaló kereskedőknek és ipa-
rosoknak a képviselője. Ezen választással
kapcsolatban a kamara a választói igazol-
ványokat december hó 23-án, szerdán
és 29-én, csütörtökön délután 4—6 óra
között adja ki a kamara titkári hivatalá-
ban.

A kamara felhívja a választói név-
jegyzékekben szereplő kereskedő és ipa-

ros választókat, akik Temesvárott lak-
nak, hogy a jelzett napokon és időben a
kamaránál a választói igazolvány átvé-
tele céljából annál is inkább jelentkezze-
nek, mivel a kamara csak az említett két
napon szolgáltatja ki a választói igazol-
ványokat. Csak azok a jogosultak fog-
ják megkapni a választói igazolványt,
akik iparigazolványukkal vagy cégbe-
jegyzési okmánnyal igazolják azt, hogy
a kamarai választási jogcímük megvan.
Emellett a kamara választási névjegy-
zékében is kell szerepelniük.

Hadat üzent a dekonjunkturának
a budapesti nemzetközi vásár

A magyar gazdasági élet az átszerve-
zés korszakát éli. Céltudatos munka fo-
lyik az egész országban. Hatósági és
magángazdasági tényezők egyaránt arra
törekcsenek, hogy a gazdasági élet szá-
mos korlátja közepette, megtalálják azo-
kat az utakat és kifejlesszék azokat a
termelési ágakat, amelyeknek művelése
új lehetőségeket nyújt az export terén.
Szorosan kapcsolódik ebbe a munkába a
Budapesti Nemzetközi Vásár is, amelyet

a kamara Eber Antal elnök és Ma-
gyar Pál országgyűlési képviselő veze-
tése alatt 1933 május 6—15-ig rendez.

A vásár hadat üzent a dekonjunkturá-
nak. A propaganda minden eszközével
és a szállítási, utazási, vizum- és számos
egyéb kedvezménnyel arra törekcszik,
hogy az 1933. évi Budapesti Nemzetközi
Vásár a pangó gazdasági életnek új len-
dületet és az idegenforgalomnak felfo-
kozott sikert biztosítson. Jellemző arra
az érdeklődésre, amellyel a magyar gaz-
dasági körök a vásár kezdeményezéseit
fogadják, az a tény, hogy a csak a mi-
nap megindított jelentkezés során már
az első napokon is többszáz gyárvállalat
és ipari érdekeltség jelentette be a vá-
sáron való részvételét.

Mozi

A szöke Vénusz Az Apollo-mozi ujdonsága

Sternberg József, a világhírű rendező mesterműve ez a film, amely december 25-én a gyárvárosi Apolló moziban kerül bemutatásra. A címszerepet Marlene Dietrich játssza. A cselekmény Németországban indul meg, ahol Ned megismeri Helént, feleségül is veszi, majd ifju feleségével együtt visszatér hazájába, Newyorkba. A családi boldogságot több év után a férj betegsége zavarja meg és az orvosok szerint Ned csak akkor épül fel, ha Németországba utazik gyógykezelésre. Hogy ezt Helén megvalósíthassa, fellép az egyik éjjeli mulatóhelyen, ahol megismerkedik egy milliommossal, aki a szükséges pénzt a rendelkezésére bocsátja. Amikor Ned visszatér Európából, Helén a milliommossal, aki iránta szerelemre gyulladt, utazáson vannak. Ned ezért később kiutasítja a házából és a gyermekét is visszaköveteli az asszonytól. Helén akkor Párisba kerül, ahol revüasztár lesz, de akkor visszavágyik gyermekéhez. Az egyik napon találkozik a milliommossal, aki magával viszi Amerikába és ott a házaspár ismét egymásra talál. Marlene Dietrich megrázó alakítással érzékelteti az örök asszony kinjait, de partnerei Herbert Marschal és Cary Grant szintén művészt nyújtanak.

A milliommós tolvaj A Capitol-mozi új filmje

Az érdekes film december 25-én, karácsony első napján kerül bemutatásra, előreláthatólag nagy sikerrel. A főszereplő Willy Forst, aki mint egy bankház cégigézője a humoros alakítással tűnik ki. A filmesekmennyi alap gondolata különben teljesen időszerű és aktuális, mert egy bankház úgy próbál a fizetések elől kitérni, hogy ellopítja a részvényeit. Voss Péter, a bankprokurista kapja a kényes megbízást, vállalja magára a lopást, hogy ezzel a látszatot megmentsse és a fizetések megtagadása valószínű legyen. A prokuristának tetszik a kaland és egy táskával, amelyben az állítólagos ellopott részvények vannak, beutazza a világot. Utközben egy detektív és egy csinos hölgy üldözik. Közben azonban a csinos üldöző beleszeret a tolvajba és társul szegődik. A detektív végül mégis letartóztatja a prokuristát, de akkor kiderül, hogy a lopás meg sem történt. A detektív szerepében Paul Hörbiger csodálatos átváltozó képességről tesz tanúságot. A hangulatos tájképekkel telítődött filmet Dupont rendezte.

Nagy karácsonyi vásár

Játékok
és más ajándéktárgyak
legolesóbban
Pollák Károly-nál
Belváros, Lloyd-sor 8. és
Józsefváros, Skudier-tér 3.

Szabászati tanfolyamok

Január 1 és 15-iki kezdettel a romániai szabászati akadémián Temesvár-Belváros, Dóm-tér 9. sz., I. em. (A Népáruház felett).

Rádió

A bukaresti rádió, amely eddig este tizenegy óráig dolgozott, az ünnepekre való tekintettel mátol kezdve december 28-ig éjjelig ad műsort.

Szombat, december 24. Bukarest. 1: Gramofonzene. 2: Gramofonzene. 6: Román és könnyű zene. 8:40: Gramofonzene. 9: Román karácsony. Budapest. 10:15: Katonazenekar hangversenye. 1.5: A rádió házkvintettjének hangversenye. 3:45: Hírek. 5:45: Hírek. 6: A Rádió Élet meseórája. 6:45: Karácsonyi hangulat Tóth Tihamér, Dohnányi Ernő, Székelyhidy Ferenc dr., az opera zenekarának és a budapesti papnevelő intézet énekarának közreműködésével. Karácsony estjére való tekintettel a rádió további műsort nem ad. Éjjeli egy óra: Éjjeli mise az Egyetemi templomból. Bécs. 12:30: Zenekari hangverseny. 2:45: Gramofonzene. 6: Kamarazene. 7:30: Hősök ünnepe. 8:40: Az alpesi népek karácsonyi dalai. 11: Orgonahangverseny. 12: Esti hangverseny. Belgrád. 12:5: Gramofonzene. 5:30: A rádiózenekar hangversenye. 7: Vonósnyegyes. 1 óra éjjel után: Éjjeli mise. Milánó. 8: Gramofonzene. 9:45: Zenekari hangverseny. Prága. 11:15: Cseh karácsonyi mise. 12:15: Orgonahangverseny. 1 óra éjjel után: Éjjeli mise. Róma. 9:45: Zenekari hangverseny. Stockholm. 7:15: Táncczene. 8:30: Szórakoztató zene. 9:30: Esti hangverseny. 10:50: Karácsonyi hangverseny. Strassburg. 7: Szimfónikus hangverseny. 9:15: Gramofonzene. 10:30: Karácsonyi-est. 12:45: Orgonahangverseny. Varsó. 10: Karácsonyi kantáté. 11:5: Chopin művek. 12: Karácsonyi zene. 1 óra éjjel után: Éjjeli mise Krakóból.

Vasárnap, december 25. Bukarest. 12: Zenekari hangverseny. 1: Gramofonzene. 2: Gramofonzene. 6: Román és könnyű zene. 7:40: Szórakoztató zene. 8:40: Gramofonzene. 9: Operettelőadás. Budapest. 9:30: Hírek. 10: Református istentisztelet. Prédikál Ravasz László dr. püspök. 11: Egyházi zene és szentbeszéd. 12:30: Evangélikus istentisztelet. Prédikál Raffay Sándor püspök. Utána hírek, majd az opera zenekarának hangversenye Szende Ferenc közreműködésével. A szünetben rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. 3: Gramofonzene. 4: Gazdasági előadás. 4:45: Rádió szabadegyetem. 5:30: Hírek, utána szalonzenekari hangverseny. 6:45: A magyarországi őskeresztyénység emlékei. Balogh Alvin dr. előadása. 7:15: Cigányzenekari hangverseny. 8:40: A Leányvásár című operett előadása a stúdióból. Utána hírek, majd szalonzenekari hangverseny Kalmár Pál énekszámával. Bécs. 9: Szórakoztató zene. 10:45: Karácsonyi dalok. 11:35: Zongorajáték. 12:30: Szimfónikus hangverseny. 1:45: Szórakoztató zene. 4:30: Kamarazene. 5:30: Karácsonyi zene. 6: Délutáni hangverseny. 7:35: Karácsonyi hangverseny. 11: Jazz-band. Belgrád. 1:5: A rádiózenekar hangversenye. 4: Karácsonyi dalok. 5: Énekar hangversenye. 5:45: Gramofonzene. 7:55: Zongorahang-

Lumophon

Standard, Telefunken, Philips, Orion, Blaupunkt, Me De Wald és a legjobb amerikai rövid és hosszú hullámos ATWATER-KEN készülékeket hallgassa meg vételkényszer nélkül Erdély-Bánát legnagyobb Rádió-szaküzletében

Telefon 22-29 ELECTRON Belváros Szt. György

verseny. 9: Operaelőadás, utána táncczene. Milánó. 8:5: Gramofonzene. 9:30: Zenekari hangverseny. Prága. 7: Karácsonyi hangjáték. 8:30: Operaelőadás. 11:20: Jazz-band. Róma. 9:45: Operettelőadás. Strassburg. 10:30: Elszázi est. 12:30: Gramofonzene. 1 óra éjjel után: Zenekari hangverseny. Varsó. 9: Énekar hangverseny. 10: Szólisták hangversenye. 11: Gramofonzene.

Hétfő, december 26. Bukarest. 1: Gramofonzene. 2: Gramofonzene. 6: Zenekari hangverseny. 7:25: Szórakoztató zene. 8:40: Gramofonzene. 9: Esti hangverseny. 9:45: Jazz-band. 10:15: A rádiózenekar hangversenye. Budapest. 10:30: Hírek. 11: Egyházi zene és szentbeszéd. Utána Martiné a Labriola színházából. 3:15: Gramofonzene. 4:45: Manchen Mariska előadása fiatal leányoknak. 5:10: Katonazenekar hangversenye. 6:30: A mai Betlehem. Heigl László dr. előadása. 7: Nagy Margit magyar nótákat énekel cigányzenekari kísérettel. 8:10: Sporteredmények. 8:30: A János vitéz című daljáték előadása az operából. Utána Cigányzenekari hangverseny. Bécs. 10:20: Közvetítés a Szent István dómból. 12:25: Szimfónikus hangverseny. 1:45: Szórakoztató zene. 4:5: Művész lemezek. 4:45: Kamarazene. 6:15: Táncczene. 9: Zenekari hangverseny. 11:15: Táncczene. Belgrád. 12: Gramofonzene. 1:5: A rádiózenekar hangversenye. 4: Gramofonzene. 4:30: Dalok. 5: Zenekari hangverseny. 7:55: Gramofonzene. 11:15: Cigányzene. Milánó. 8: Gramofonzene. 8:30: Kávéházi zene. 9:30: Kamarazene. 11: Zenekari hangverseny. Prága. 8:15: Fuvózenekar hangversenye. 11:20: Esti hangverseny. Róma. 8:20: Gramofonzene. 9:45: Könnyű zene. Strassburg. 11: Szimfónikus hangverseny. Varsó. 7: Könnyű zene. 9: Operettelőadás. 11:15: Táncczene. 12: Táncczene.

Kedd, december 27. Bukarest. 1: Gramofonzene. 2: Gramofonzene. 6: Román és könnyű zene. 7:25: Zenekari hangverseny. 8:40: Gramofonzene. 9:20: Szimfónikus hangverseny. 10:15: Karácsonyi dalok. Budapest. 10:15: Zenekari hangverseny. 1:5: A rádió házkvintettjének hangversenye. 3:45: Hírek. 5: Asszonyok tanácsadója. 5:45: Hírek. 6: Letűnt pesti nemzedék. Pálóczy Edgár felolvasása. 6:30: Szalonzenekar hangverseny Vajda Károly énekszámával. 7:45: Keleti mese. Irta és felolvassa Kenedy Géza. 8:15: Cigányzenekari

hangverseny. 9:15: A kiadóhivatal Róbert előadása. 9:45: Az opera hangversenye. Utána híre táncczene. Bécs. 12:30: Zenekari hangverseny. 1:40: Gramofonzene. 2:10: hangverseny. 5:55: Szórakoztató zene. 8:25: A Tosca című opera előadás. Jazz-band. Belgrád. 12: A rádió hangversenye. 1:5: Gramofonzen Gramofonzene. 5: Szláv zene. 8: hangverseny. 11: Cigányzene. M Könnyű zene. 8:30: Gramofonzen Szép Heléna című operett előadás. 7:25: Brahms emlékest. 11:15: Róma. 9:45: Zenekari hangversen holm. 9: A rádiózenekar hangvers Szórakoztató zene. Strassburg. 8: kari hangverseny. 9:45: Szórakoz 10:30: Operettelőadás. Varsó. 7 zene. 9: Népies hangverseny. 11. zene. 12: Táncczene.

Rádió: Rádió: Rádió:

Az összes vezető n Jó, olcsó, részl Garancia

Révész-nél Gyárváros, Piața Traian 1 (6-os végállomás) Telefon 1:

Szerda, december 28. Bukarest monofonze. 2: Gramofonzene. 6: zenekar hangversenye. 7:25: Szó zene. 8:40: Gramofonzene. 9: hangverseny. 9:45: Hegedűjáték Román és könnyű zene. Budapest Szalonzenekari hangverseny. 1.5 fonzene. 3:45: Hírek. 4:30: A rádió előadás. 7: Zenekari har Ferenc előadása. 7: Zenekari har Hajós Bálint (ének) és Zsámbó (gordonka) közreműködésével. 8: egyfelvonásos színmű előadása. rek, majd cigányzenekari hangver A Magyar zongoraötös hangversen 12:30: Szórakoztató zene. 1:35: G zene. 4:20: Énekarhangverseny. 6.5 fonzene. 8:40: Katonazene. 11. band. Belgrád. 12: Gramofonzene rádiózenekar hangversenye. 4: G zene. 5:30: Gramofonzene. 7:55: est. 8:30: Skandináv dalok. 9: játék. 9:30: Hangjáték. 10:15: G vek. 11:10: Táncczene. Milánó. 8: fonzene. 8:30: Kávéházi zene. 9: mü, utána jazz-band. Prága. 8:5: és zongorahangverseny. 11:15: J Róma. 9:45: Zenekari hangversen Színmű, utána szórakoztató- és g zene. Stockholm. 8:30: Hegedű- ballóhangverseny. 11: Táncczene. burg. 10:30: Egyházi zene. 11:45 band. 1 óra éjjel után: Zongora- hangverseny. Varsó. 7: Könnyű:

TEMESVÁRIAK TALÁLKOZÓHELYE AZ

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UCCA 8. SZÁM.

TELEFON
INTERURBAN
202-43
294-34
SÜRGÖNYCIM
„HOTELIST”

A szállodában étterem, kávéház és american bar. Szobáink árát mérsékeljük. E lapra hivatkozók 20 százalék engedményt kapnak. Központi fűtés, tölgy hideg-meleg víz, lift, telefonos szobák. Teljes komfort.

Rádiót gratis

Nagy Gyula rádiótechnikai vállalat
Temesvár V., Strada Frații Buzestii (Bibor-utca) 14.

élvezhet otthon 1933 jan ha azt tőlem vásárolja. B ték. Hálózati készüléke 3000 leirt (3+1 csöves) fizetési feltételek. Javít meglepő olcsón garancia el lalok.Értesítsen mégma e

Egyes szó ára 3 le; vastagabb betűvel 5 le. Allástkeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz

Belvárosban: Déli Hírlap kiadótalpa, Szentgyörgy-tér 4. Gyárban: Kardos-trafik, Kossuth Gránátos-utca sarkán, Messin Fő-utca 27. Józsefvárosban: Kardos-trafik, Küttel-tér. A hirdetésesetben előre fizetnek.

Házasság

Özvegyasszony
férjhezmenne, üzlete, háza, készpénze van. Megbizottja: Nagy Jenő, Budapest, Rákóczi-ut 57/b. (1465)

Szerény igényű
árvalány férjhezmenne, hozománya háromszázezer le. Megbizottja: Nagy Jenő, Budapest, Rákóczi-ut 57/b. (1934)

Földbirtokos
leánya férjhezmenne, hozománya ingatlanban, készpénzben egy millió le. Fényképét, címét, megküldheti: Nagy Jenő, Budapest, Rákóczi-ut 57/b. (2836)

Igazmondó
házassági ügyben, betegségben, szerelemben vagy bármilyen nehéz ügyben tanácsot szolgál. Megmondom a múltat, jelent, jövőt. Levélben is, ha születési évét közli és 40 leit bélyegben küld Temesvár, IV., Bonház-u. 16. sz. I. em., ajtó 2, címre.

Alkalmazás

Mindenes leányt
azonnali belépésre keres Sebestyenné, Belváros, Szt. János-utca 6. (1749)

Kereskedők, iparosok,
üzleti könyvek zárata, ujévi praktikus alapon való lefektetése, órákönyvelés ügyében forduljanak bizalommal „Engelmann” keresk. akadémiát végzett könyvelő, levelezőhöz. IV., Küttel-tér 1. (1752)

Azt a tüzfáját!

amire télire szüksége van még nem szerezte volna be, úgy most a legutolsó alkalom van erre. Dacára a fuvaremelések, még a régi áron vásárolhat!

Már 160— leitől kaphat egy méter jó tüzfát.

Salamon és Tsa

Józsefváros, Pályaudvar-sor 2, a Bégamalommal szemben. Telefon: 12-53.

Állást keres

Közégségi írónok
20 évi gyakorlattal, önálló munkaerő, perfekt román, magyar, német, januárra jobb helyen alkalmazást keres. Címem: Impiegat comunal, Chelmac. (1747)

Fodrásznői állást
azonnalra keresek. II., Táviráda-u. 28. (1748)

„OLLA”
a márka,
amelyben
soha sem
csalatközi

Adás-vétel

Arleszállítás gépszijjakban.
Elsőrendű márkaárú, nedvesen nyujtva. Kg. 234.— le. Prima varrószijak chromozott Kg. 180.— le. Viszonteladónak és nagyfogyasztóknak rabatt. Grossmann Sándor r. t. a gyárvárosi szerb templom mellett. (2832)

Bor

5 liter vételnél 10 le, Belváros, Corvin-étterem, Balkán Impex-szel szemben. (1710)

Ha nincs pénze

csak kevés, akkor is vehet olcsón izléses, maradandó értékű ajándékokat. Kirakataim árakkal feltüntetve csodákat regélnek. Tessék meggyőződni. STERNBERG. (1896)

Bor

5 liter vételnél 9 le, Weisz, Gyárváros, Szarvas-kávéház. (1711)

Pipák,

szipkák valódi tajtékából, ujak és kiszivottak, továbbá fapipák, valamint valódi borostyán szipkák és utánzatok! Cigaretta és dohánytárcák bőrből, gummiból, fából és bádognál, most érkeztek külföldről. Legalkalmasabb karácsonyi ajándék! Szolid olcsó árak mellett kaphatók M a r c h trafikban, IV., Küttel-tér 1. szám alatt. (1655)

Ha szép akar lenni,

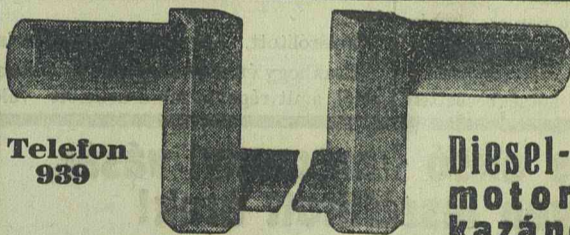
használgon KULKA-féle lillom-tejkrémet, lillom-tejszappant, lillompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában a „Fekete Sashoz” Belváros, Szent György-tér.

2 drb 3 lámpás rádió
hangszóróval, 4 akkumulátorral, antennával, 2 fényezett teleszkoprénnyel 2500 leért eladó. Juhász, III., Niemetz kert, Str. Ulpia Traian 22. (1722)

Óriási szenzáció!

3000 különböző maradék eddig nem létező olcsó árakon

KLEINDÁVID áruházában
Temesvár-Józsefváros, Bonház-u. 14-a, villamos mentén
Telefon 12-92

Hegeszt
elektromosan

Telefon
939

**Diesel-tengelyeket
motorfejeket
kazánokat stb.**

Ing. MÁRKI vasöntőde és gépgyár
Temesvár, Str. I. C. Bratianu 10.

Láncgyár R.-T.

Timișoara
Telefon: 920

Gyártmányai:

mezőgazdasági vasláncok
villanyforrasztott és patent kivitelben

szegecsek

és az összes
bőröskellékek.

Figyelem!

Veszek csak készpénzért külön torokat, porcelán- és főzőedényeket, rögépet, könyveket, háztartási és férfiruhákat, fehéreneműt és más felesleges tárgyakat. Deutscher Fröbl-utca 28. (rég. szám) az utca 12.

Lupényi köszön leral

(volt Vas és Társas telepén) Józsefváros, Pályaudvar-utca és pázsit-utca sarkán. Telefon: **Caloria R.-T.** Legjutányosabb árban házhoz szállítanak, kokszot és egyéb anyagot.

Vahás

Uj ház

a Tigris-utcában azonnal és azonnal kiadó. Érdeklődni II., Murcsa-utca 54. délután 1 órától.

Kiadó

azonnalra IV., Bonház-u. 12—alatt egy modern fürdőszobás, és egy 2 szobás fürdőszobás lakás, Hunyadi-u. 8. szám alatt, 2 nagy fürdőszobás lakás és 2 nagy lyiség. Bővebbet Transylvania utca 1. nál, I., Hunyadi-utca 8.

Belváros központján

egy- és kétszoba-előszobás emeleti

irodahelyiség

parkettával és folyóvízzel

olcsón kiadó

Érdeklődni: Kereskedők Bankja, Temesvár I., Városház-utca

Üzlethelyiség!

Fodrászműhely, berendezés nélkül bérbeadó. Esetleg szabó-pézipuzemnek is megfelelő. V., vits-telep, Geml-utca 5.

Butorozott szoba

elegáns, fürdőszobahasználattal 1-re kiadó: Szent György-tér 3. 26. (Bánáti palota) Lift.

Különléte

Jól bevezetett

fiókküzetemet elfoglaltságom miatt gősen átadnám. Cim a kiadóban

Társat keres

albán állami szolgálatban álló és nőnek neje, jömenetelű női ruhaszabó bővítéséhez, lehetőleg némi tőkével a legmagasabb körökkel is üzleti kapcsolatba lépni kész, csakis feltétlenül magas iskolázott, önállóan tervezni tudó, kizárólag kiváló minőségű, reflektánsok küldjék ajánlatukat. Salon „Havas” címre Tirana, Rrethi kes 11. Albania.